

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta
Ústav cizích jazyků

UČEBNÍ MATERIÁLY PRO VÝUKU
ANGLIČTINY V MATEŘSKÉ ŠKOLE

MATERIALS FOR TEACHING ENGLISH IN
KINDERGARTEN



Bakalářská práce

Klára Nováková

Olomouc 2020

Vedoucí práce: Mgr. Jana Kořínková, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Učební materiály pro výuku angličtiny v mateřské škole“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne 14. 4. 2020

Podpis

Poděkování

Děkuji Mgr. Janě Kořínkové, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a materiálových podkladů k práci.

OBSAH

ÚVOD.....	7
TEORETICKÁ ČÁST.....	8
1 Vývoj předškolního dítěte.....	9
1.1 Počátky komunikačních dovedností	9
1.2 Rozvoj komunikačních dovedností dítěte předškolního věku.....	11
1.2.1 Tříleté dítě	11
1.2.2 Čtyřleté dítě	11
1.2.3 Pětileté dítě	12
2 Metody a didaktické zásady v předškolním vzdělávání	14
2.1 Volba výukových metod.....	14
2.2 Klasifikace výukových metod	14
2.2.1 Metody slovní.....	15
2.2.2 Metody názorně demonstrační	17
2.2.3 Hra	18
2.2.4 Metody situační	18
2.3 Didaktické zásady v předškolním vzdělávání	19
3 Výuka anglického jazyka v mateřské škole	21
3.1 Metody a aktivity vhodné pro výuku anglického jazyka v předškolním vzdělávání	21
3.1.1 Metoda TPR (Total Physical Response).....	22
3.1.2 Dramatizace	23
3.1.3 Básničky, říkadla, písničky	24
3.1.4 Vyprávění a čtení příběhů	25
3.1.5 Hry	26
3.1.6 Metoda využívající obrázkových materiálů	27
3.2 Vhodný věk pro zahájení výuky v cizím jazyce.....	28
3.3 Výhody a nevýhody výuky anglického jazyka v předškolním věku	29
PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 Učební materiály	32
4.1 How to start – Úvod lekce	34
4.2 Nice to meet you - Greetings	39
4.3 I'm so happy when the sun is shining – weather, feelings	43
4.4 I like blue! – Colours	47
4.5 One, two, three – Numbers.....	51

5	Závěr.....	54
	SEZNAM ZDROJŮ	55
	PŘÍLOHY	59
	ANOTACE	70

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá výukou anglického jazyka dětí předškolního věku. V první části podává teoretické poznatky o rozvoji dětského jazyka. Zaměřuje se na výhody a nevýhody výuky jazyka v brzkém věku, vhodný věk pro začátek druhého jazyka a metody, kterými efektivně vést děti k angličtině.

Druhá část obsahuje portfolio učebních materiálů k výuce angličtiny v mateřské škole. Vychází z poznatků v první části práce.

Klíčová slova: dítě, metody, učitel, anglický jazyk, mateřská škola, komunikace

ABSTRACT

The Bachelor thesis deals with learning English in Preschool education. In the first part it provides knowledge about the development of children's language. It focused on advantages and disadvantages of teaching foreign language at an early age, appropriate age for the beginning of the second language and methods which effectively lead children to English.

The second part contains portfolio of learning materials for teaching English in kindergarten. It is based on the findings in the first part of the thesis.

Klíčová slova: child, methods, teacher, English, kindergarten, communication

ÚVOD

Téma bakalářské práce *Učební materiály pro výuku angličtiny v mateřské škole* jsem si zvolila z důvodu, že angličtina, jako dorozumívací prostředek, je v dnešní době brána jako jakýsi standart evropského občana. Také rodiče vyžadují od svých dětí nadstandardní výsledky již v raném dětství. Čím dříve tedy s jazykem dítě začne, tím více si jazyk zautomatizuje a pro dítě bude přirozenější. Bude moci rozšiřovat své jazykové dovednosti o znalost dalších cizích jazyků. Zavádění angličtiny jako 2. jazyka se začíná více rozšiřovat také do českých mateřských škol.

Práce je rozdělena na dvě části – část teoretickou a část praktickou. První, tedy teoretická část, uvádí nejprve teoretické znalosti o dítěti jako takovém. Zaměřuje se na rozvoj dětské komunikace nebo na zásady a metody, které se v mateřské škole běžně využívají. Třetí kapitola se detailněji zabývá výukou anglického jazyka v mateřské škole – metodami pro dosažení cílů v anglickém jazyce, rozebírá ideální věk pro zahájení cizojazyčné výuky, výhodami a nevýhodami, které mohou nastat při výuce angličtiny v předškolním věku.

Praktická část obsahuje portfolio materiálů vhodných pro výuku angličtiny v mateřské škole. Je rozdělena podle témat, ke každému tématu jsou uvedeny ukázky aktivit, které učitel ve svých lekcích jazyka může využít.

Cílem mé práce bylo uvést poznatky o tom, zdali je vhodné začít s cizím jazykem v takto mladém věku a následně podle poznatků vytvořit portfolio aktivit pro učitele, kteří chtějí s výukou v mateřské škole začít. Materiály pro anglickou výuku u předškolních dětí jsou pro mateřské školy finančně náročné, proto jsou tyto vytvořené pomůcky volně přístupné a určené k okamžitému využití.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝVOJ PŘEDŠKOLNÍHO DÍTĚTE

Předškolním dítětem se jedinec stává již po narození a končí obdobím nástupu do školy, vymezení je tedy dáno sociálně. V užším slova smyslu je však dítě považováno za předškolní při nástupu do mateřské školy, tedy ve věku od dvou nebo tří let. Avšak takové pojetí není zcela přesné, jelikož spousta dětí mateřskou školu nenavštěvuje od uvedeného věku. Dalším důvodem je, že předškolní vzdělávání by mělo vycházet primárně z rodinné výchovy, předškolní zařízení představuje pouze doplnění a napomáhá dalšímu rozvoji dítěte (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 87).

E. Erikson (1950) označil období ve třetím až pátém roce jako období iniciativy, ve kterém si dítě utváří základní postoje zodpovědnosti. Výrazně se projevuje potřeba aktivity, činnosti a spolupráce. Jelikož má předškolák spoustu energie, projevuje velkou touhu po učení se novým činnostem a znalostem (Thorová 2015, s. 382). Projevuje se motoricky. Během předškolní fáze života se u dítěte velice rychle rozvíjí intelekt a rozšiřuje si slovní zásobu. (Allen, Marotz 2002, s. 99). Nejdůležitější a zároveň pro dítě nejzábavnější formou učení je hra (Thorová 2015, s. 382).

1.1 Počátky komunikačních dovedností

Tato kapitola se zabývá podrobněji rozvojem jazykových schopností u dítěte v předškolním věku, jelikož ale rozvoj řeči začíná již v předešlých fázích života, je důležité popsat vývoj stručně již v raných stádiích. Hovoříme-li o zdravém jedinci, můžeme si povšimnout vnímání zvuků již u novorozence. Všimá si zdrojů zvuku a vyhledává je. Je schopen rozpoznat hlas matky a nejbližší rodiny. Reaguje gesty na matku, pokud ji vidí nebo slyší a tím se učí, na která gesta matka jak reaguje. (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 75)

Během 6. – 8. měsíce začíná kojenec s vyjadřováním pocitů pomocí zvuků a pokusů o první napodobivé žvatlání nebo užívá jednoduché shluky hlásek tzn. ideomorfy. V následujících měsících začíná dítě rozumět prvním slovům, na které je schopno reagovat pohledem. První slova přicházejí mezi 8. a 15. měsícem. (Thorová 2015, s. 343, 364) Jsou to slova, kterým rozumí pouze rodiče, Langmeier a Krejčířová (2006, s. 73) tento projev

označili pojmem „dětský žargon“. Dítě se pokouší napodobovat zvuky zvířat, fyzikální zvuky nebo lidské výkřiky (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 73).

Batole reaguje na jednoduché úkoly a pokyny, které mu jsou zadávány (př. „Zvedni hračku ze země.“, „Kde máš nos, ukaž.“) (Allen, Marotz 2002, s. 84). Dříve než začíná používat slova, reaguje převážně gesty, dokáže již oddělit ukazovák od ostatních prstů a ukazováním vyjadřuje žádosti (př: „To chci“), popisuje a odkazuje (př: „Dívej, na tamto.“), otázky (př: „Co je to?“), užívá gesta podávací. Gesta souhlasu či nesouhlasu vyjadřuje kroutěním hlavy, které začíná užívat spíše až v období kolem 12. měsíce (Thorová 2015, s. 232). V batolecím období se u dítěte objevuje sdílení pozornosti. Ze začátku je za něj zodpovědná matka, která dítě vede k upoutávání pozornosti dítěte na další předměty a lidi. Odkazování pohledem je dalším stupněm a u dětí se objevuje v druhé polovině prvního roku. Vytváří se interakce mezi dítětem, předmětem a matkou, kdy dítě předpokládá odezvu matky na svou aktivitu. Po prvním roce se batole na matku obrací také v situacích pro něj neznámých, očekává „svolení“ matky na nečekané životní situace (př. návštěva neznámé osoby). Podle reakce matky je schopno situaci vyhodnotit a reagovat na ni (Thorová 2015, s. 381).

Mezi rokem a půl a dvěma lety dochází u dítěte k velkému nárůstu slovní zásoby, jelikož se objevuje první období otázek. Dítě se rodičů vyptává na předměty a aktivity (Lechta 2002, s. 46). Ke změně dochází až v polovině druhého roku, kdy dítě začíná chápat skutečnou symboliku slov. Langmeier a Krejčířová (2006, s. 75) uvádějí „nejčastěji vykazované „normy“: ve 12 měsících užívá dítě 6 slov, v 18 měsících 20 až 30 slůvek a ve dvou letech 200 až 300 slov“. V dětském slovníku se začíná objevovat více a více slov, spojuje krátké a jednoduché výrazy a také začíná časovat a skloňovat. Mezi první osvojené slovní druhy patří podstatná jména, následují částečně slovesa a některá přídavná jména.

Děti v batolecím období se v komunikaci rozvíjí individuálně (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 76). Vývoj řeči v raném stádiu je u dítěte naprogramován geneticky. Důležitým faktorem pro správný rozvoj je také řečově podnětné prostředí, které si vytváří rodina a okolí dítěte (Brienley 1996, s. 51). Brienley (1996, s. 57), ve své knize *7 prvních let života rozhoduje*, říká, že „mozek je při narození připraven učit se řeči“. Důležitá je vnímavost matky k dítěti a její vzájemná interakce s potomkem. Při komunikaci se doporučuje rozhovor, časté vysvětlování nebo vyprávění (Brienley 1996, s. 57). Langmeier a Krejčířová (2006, s. 76) tvrdí, že dítě v období do 2 let o sobě často mluví v „er“ formě, tedy ve 3. osobě i přes to, že své jméno zná. V první osobě („já“) se o sobě vyjadřuje

v období od třetího roku. S tímto názorem se ztotožňuje také Lechta (2002, s. 47). Thorová (2015, s. 373) naopak prohlásila, že dítě o sobě v první osobě mluví již v období mezi 18 a 24 měsíci a uvědomuje si vlastní osobu tedy dříve.

1.2 Rozvoj komunikačních dovedností dítěte předškolního věku

1.2.1 Tříleté dítě

Výslovnost v tomto věku není zcela perfektní, děti nahrazují mnoho hlásek jinými. (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 88). Dítě se dostává do druhého období otázek (Lechta 2002, s. 48). Řeč se zdokonaluje, proto se dítě neustále na něco vyptává a tímto způsobem se dostává nejvíce k novým informacím. Komunikace ho baví, vydrží si povídat dlouhé hodiny. Stále hovoří spíše v jednoduchých větách. Dokáže pojmenovat sebe a své nejbližší jménem (Lechta 2002, s. 48). Kromě podstatných, přídavných jmen a sloves se začínají objevovat také příslovce a to hlavně časové, místa, míry nebo způsobu (Thorová 2015, s. 230). Umí vytvořit u podstatných jmen množné číslo, i když občas nesprávně (Allen, Marotz 2002, s. 104). Dítě si začíná vytvářet své vlastní novotvary, což je způsobeno dětskou fantazií a kreativním přístupem k jazyku (Thorová 2015, s. 230).

Děti v tomto věku rády recitují a zpívají. Často na sebe upoutávají pozornost. Jsou schopné zodpovídat na jednodušší otázky (Allen, Marotz 2002, s. 104). Rády si nechávají předčítat básničky a knížky. Při hře si můžeme povšimnout, že občas si povídají samy se sebou (Allen, Marotz 2002, s. 104 – 105). Dítě se učí vytvářet samo protiklady (př. miminko je malé, tatínek je velký) (Lechta 2002, 48 – 49). Dítě má pocit, že všechno, co se ve světě děje je pouze kvůli němu, na svět se dívá egocentricky, tento pohled je pro něj jediný správný (Thorová 2015, s. 389).

V tomto období dochází sice k velkému rozšíření slovní zásoby, ale s nástupem do mateřské školy také k problémům ve výslovnosti tzn. dětské patlavosti (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 88). Dítě může opakovat slabiky, zadržovat se ve slovech. Jedná se o období, s vyšším rizikem objevení koktavosti (Lechta 2002, s. 48).

1.2.2 Čtyřleté dítě

Dítě je již schopno používat všechny slovní druhy včetně předložek a zájmen (Thorová 2015, s. 229). Dokáže odpovídat na dotazy jako „Proč?“, „Kolik?“, „Čí?“ apod. (Allen, Marotz 2002, s. 111) Nevytváří jen jednoduché věty, ale učí se mluvit ve

složitějších souvětích (Thorová 2015, s. 229). Řeč se dále velice rychle rozvíjí pomocí imitace ve hře, napodobuje dospělé osoby, různá povolání (hra na...paní učitelku, maminku) (Thorová 2015, s. 258). Dítě umí říct údaje o sobě – své jméno, příjmení, věk, popsat členy své rodiny. Pamatuje si své oblíbené básničky nebo písničky (Allen, Marotz 2002, s. 112).

Dítě si všímá a přihlíží na přání, úmysly a pocity druhých, dokáže se jim přizpůsobit a respektovat je (Thorová 2015, s. 288). Dokáže tvořit dobrá přátelství, tito přátelé hrají v každodenním dění dítěte podstatnou roli. Některé děti si vytváří své imaginární přátele, se kterými si hrají a hovoří s nimi. Rády na sebe upoutávají pozornost a vyžadují chválu od dospělých. Děti zvládají dodržovat daná pravidla, dokážou se podělit s ostatními (Allen, Marotz 2002, s. 112, 113). Rozpoznávají základní a některé doplňkové barvy, také dominantní ruku, na kterou je dítě zručnější (Lecha 2002, s. 49).

1.2.3 Pětileté dítě

Dítě se neustále zlepšuje ve výslovnosti a rozšiřuje si svou slovní zásobu, dětská patlavost většinou úplně zaniká před nástupem do školy nebo se lehké náznaky přenášejí do školního věku, kdy je lze poupravit správnou logopedickou péčí (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 88). Na konci období dítě zná již okolo 2500 – 3000 slov (Lechta 2002, s. 50). S přibývajícím slovní zásobou roste také množství vědomostí a poznatků dítěte. (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 89). Děti v tomto věku by měly být schopny dle vlastního uvážení posoudit pravdivost výroků. S pomocí učitele vytváří protiklady slov. Rozumí vtipům a rády je vypráví (Bednářová, Šmardová 2008, s. 37,38). Při sledování pohádky si zvládají zapamatovat i dlouhé úryvky (Thorová 2015, s. 387). Předškoláci a děti na počátku školní docházky mají potřebu poznávat jména a zařazují je k místům (Brierley 1996, s. 57).

U předškoláka si také můžeme povšimnout rozvíjejících se matematických schopností, některé děti zvládnou napočítat do 10. Za pomoci materiálních pomůcek určují počet prvků (Langmeier, Krejčířová 2006, s. 89). Thorová (2015, s. 227) tvrdí, že *„fonemické sluchové vnímání dozrává mezi 5 – 7 rokem a je předpokladem pro učení se školním dovednostem, jako je čtení a psaní“*. Pětiletý předškolák začíná rozlišovat zvuky hlásek na začátku a na konci slov (Thorová 2015, s. 227). Dokáže zopakovat dlouhou větu nebo reprodukovat kratší pohádku nebo příběh samostatně i za pomoci obrázkového

podkladu (Lechta 2002, s. 50). Ve větě používá podmiňovací způsob (př: „Mohl bych dostat to autíčko, prosím?“).

Kooperace pro dítě již není tolik obtížná, sdílí hračky s kamarády, rozdělí se s ostatními. Rádo se vychloubá, pokud se mu něco vydaří (Allen, Marotz 2002, s. 120).

2 METODY A DIDAKTICKÉ ZÁSADY V PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 Volba výukových metod

Výukové metody jsou postupy vedoucí ke stanovenému cíli, které jsou logickým způsobem uspořádány. Abychom u dětí předškolního věku dosáhli požadovaných výsledků, je důležité určit si cíl a obsah výuky, způsob, jak výsledků dosáhneme, zvolit vhodných materiálních pomůcek nebo také vyučovací metody (Vališová, Kasíková a kol. 2007, s. 189). Mojžíšek (1972, s. 10) ve své knize zmiňuje, že nejdůležitější funkcí jakou by správně vybraná výuková metoda měla mít je, aby dosáhla trvalé změny v osobnosti dítěte a působila co nejefektivněji. Pedagog musí být schopen vybrat metodu s přihlédnutím na zvláštnosti, dovednosti a schopnosti svých dětí (Šmelová, Prášilová a kol. 2018, s. 126). Nevolíme metody opakovaně, aby nedocházelo ke stereotypu a tím také k možnému vyhoření učitele. Výukových metod máme v pedagogice spoustu, ovšem podle logického uvážení a určitých kritérií si učitel musí zvolit takový postup, aby vedl k efektivitě (Maňák, Švec 2003, s. 50). Grecmanová a Urbanovská (2007, s. 107) uvádí některé z kritérií pro volbu vhodné výukové metody, které by měl učitel respektovat:

- „*uplatnění výchovně vzdělávacích zásad (např. aktivity, názornosti, individuálního přístupu a přiměřenosti, trvalosti, spojení teorie s praxí atd.)*
- *naplnění výchovně vzdělávacího cíle výuky*
- *časová přiměřenost*
- *forma*
- *prostorové možnosti a materiální vybavení*
- *vlastnosti a schopnosti žáků i učitele*
- *klima školy“.*

2.2 Klasifikace výukových metod

Klasifikaci výukových metod vytvořili různí autoři jako I. J. Lerner (1986), Mojžíšek (1985) nebo Maňák. Následuje rozdělení podle Maňáka (2003, s. 49) upraveno

Šmelovou a Prášilovou (2018, s. 127 – 128). V kapitole jsou zmíněny pouze metody týkající se dítěte v předškolním věku, které jsou dále rozebírány:

A. *„Metody z hlediska pramene poznání a typů poznatků – aspekt didaktický“*

I. *Metody slovní*

1. *Monologické metody (např. popis, vysvětlování, vyprávění)*
2. *Dialogické metody (např. rozhovor, diskuse, dramatizace)*
3. *Metody práce s učebnicí, knihou*

II. *Metody názorně demonstrační*

1. *Pozorování předmětů a jevů*
2. *Předvádění (předvádění, modelů, pokusů, činností)*
3. *Demonstrace statických obrazů*
4. *Projekce statická a dynamická*

III. *Metody praktické*

1. *Nácviky pohybových a pracovních dovedností*
2. *Žákovské laborování*
3. *Pracovní činnosti*
4. *Grafické a výtvarné činnosti“*

2.2.1 Metody slovní

Jedná se o metody, ve kterých dochází k interakci učitel – žák (Vališová 2007, s. 196). Pokud s dětmi komunikujeme je nutno využít vhodných a hlavně účinných způsobů komunikace (Maňák 2003, s. 54). Metody slovní jsou v mateřské škole využívány každý den, také v souhrě s dalšími metodami (např. za slovního doprovodu názorně dítěti ukážeme, jak poskládá z papíru lodičku) (Šmelová, Prášilová 2018, s. 129). Proto jsou určité zásady, kterými by se učitel měl řídit při vedení proslovu. Patří mezi ně ovládání techniky řeči, členění promluvy, je důležité zaměřit se také na melodii, intonaci, přízvuk, mimiku, artikulaci a neverbální řeč. Učitel by měl být dítěti vhodným řečovým vzorem, aby žák dokázal vyjádřit postoje, myšlenky, diskutovat a argumentovat (Maňák 2003, s. 54). Mezi metody slovní řadíme:

- a) *„Metody monologické: učitel dětem vypráví (např. příběh), vysvětluje (např. správný postup).*
- b) *Metody dialogické: dochází k výměně myšlenek mezi učitelem a dětmi, mezi dětmi navzájem. V mateřské škole to bývá většinou rozhovor.*

- c) *Práce s učebnicí, knihou: patří ke každodenním činnostem v předškolním vzdělávání, kdy učitel např. pomocí encyklopedie názorně vysvětluje nebo doplňuje poznatky související s aktuálním tématem, např. dopravní prostředky, roční období“ (Šmelová, Prášilová 2018, s. 129).*

Metody monologické

- a) Vyprávění

Jedná se o jednostrannou monologickou metodu, kterou použijeme v případě, že popisujeme situaci s určitým sledem událostí (Vališová 2007, s. 19). Vyprávění poznáme podle jeho epičnosti, konkrétnosti, živosti a bohatosti představ vyprávějího jedince. U vyprávění se děti učí naslouchat vypravěči, který svým přednesem přináší estetický zážitek posluchačům. Vnáší je do děje (Maňák 2003, s. 54 – 55).

- b) Vysvětlování

Mezi další metodu řadící se mezi monologickou patří vysvětlování. Jedna z nejpoužívanějších kognitivních metod, využívaná ve frontální výuce. Učitel sděluje a objasňuje informace a postupy (Šmelová, Prášilová 2018, s. 131, Maňák, 2003, s. 57). Komenský preferuje využití názorných ukázek ke správnému pochopení jevu (Maňák 2003, s. 57). U předškolních dětí zjednodušujeme fakta, ovšem stále musí vycházet z odborných znalostí (Skalková 2007, s. 188 - 189). Dětem vysvětlujeme, co se děje, jak funguje roční období a podobně (Šmelová, Prášilová 2018, s. 131).

Metody dialogické

- a) Rozhovor

Jde o oboustrannou komunikaci, vedoucí k pochopení při hledání odpovědí. Zejména mezi učitelem a žáky. Učitel má hlavní postavení, jelikož se snaží vést rozhovor výchovně – vzdělávacím směrem, ovšem práva obou hovořících jsou na úrovni přibližně stejné, díky tomu dochází k dialogu. Významnou roli při rozhovoru má také otázka. Mohou to být otázky zjišťovací, otevřené, uzavřené, konvergentní, divergentní, problémové, otázky na pozorování nebo rozhodovací. Podle náročnosti tématu si učitel také určí způsob, jakým bude otázky pokládat (Maňák 2003, s. 69 – 72). V mateřské škole se můžeme setkat s rozhovorem

v kroužku, ve kterém si s dětmi povídáme o zážitcích nebo co se jim přihodilo (Šmelová, Prášilová 2018, s. 131).

b) Dramatizace

Metoda využívá ke ztvárnění příběhu, pohádky nebo situace. Při dramatizaci děti rozvíjí svou představivost a kreativitu. Posilovány jsou také sociální vztahy (Šmelová, Prášilová 2018, s. 131).

c) Práce s knihou

V mateřské škole pracuje s knihou dítě ve spolupráci s učitelem. Předškoláci vyhledávají informace, popisují obrázky (Šmelová, Prášilová 2018, s. 131). Práce s knihou vede děti k samostatné práci s knihami a učebnicemi. Učitel navádí dítě otázkami (Skalková 2007, s. 194).

2.2.2 Metody názorně demonstrační

Metody názorně demonstrační ukazují dětem praktické dovednostmi dějící se v jejich přirozeném prostředí v procesu edukace (Maňák, Švec 2003, s. 76). Komenský (1954) ve své *Velké didaktice* pronesl „*Proto budiž učitelům, aby všechno bylo předváděno všem smyslům, kolika možno. Totiž věci viditelné zraku, slyšitelné sluchu, vonné čichu, chutnatelné chuti a hmatatelné hmatu; a může-li něco být vnímáno najednou více smysly, budiž to předváděno více smyslům*“. Jedná se tedy podle Komenského o metodu, při které je důležité využívat smyslového vnímání a názornosti (Zormanová 2012, s. 49). Maňák (2003, s. 77) uvádí smyslové poznání podle stupňů názornosti:

- a) „*Převádění reálných předmětů a jevů,*
- b) *realistické zobrazení skutečných předmětů a jevů,*
- c) *jejich záměrné pozměněné zobrazování*
- d) *postihování reality prostřednictvím schémat, grafů, znaků, symbolů, abstraktních modelů apod.*„ (Maňák 2003, s. 77).

U předškoláků se tato metoda využívá často, protože je spojována s prožitky dětí (Šmelová, Prášilová 2018, s. 130).

2.2.3 Hra

Hra je aktivita pro člověka nejpřirozenější, dítě si ji může volně zvolit podle svého uvážení. Na jedince má vliv v každém životním období (Maňák 2003, s. 126). Lze ji využít nejen jako prostředek k zabavení dítěte, ale také jako motivaci. Slouží k rozvoji dovedností, postojů a názorů (Šmelová, Prášilová 2018, s. 132). Může se jednat o hry didaktické, soutěživé nebo hry s pravidly (Vališová 2007, s. 207 – 208). Je důležité stanovení cíle, ke kterému učitel děti vede. Kontroluje materiální zabezpečení obsah a organizaci činnosti (Šmelová, Prášilová 2018, s. 132).

Didaktická hra má pro dítě mít výchovně vzdělávací cíl. Slouží k rozvoji myšlení, jelikož jsou při nich řešeny běžné problémové situace. Tento styl hry je řízen učitelem určitými pravidly a děti vede k seberealizaci. Dělíme je podle určitých hledisek podle:

- a) *„Doby trvání (krátkodobé, dlouhodobé);*
- b) *Místa, kde se odehrávají (ve třídě, mimo ni);*
- c) *Druhu převládajících činností (osvojování vědomostí, intelektových či pohybových dovedností);*
- d) *Podle toho, co se hodnotí (kvalita, kvantita nebo čas výkonu);*
- e) *Kdo je hodnotící (učitel);*
- f) *Kdo připravuje (žáci, učitel, jiné osoby) atd“ (Vališová 2007, s. 207).*

Učitel může využít různého didaktického materiálu, jako jsou hračky, stavebnice, knížky (Šmelová, Prášilová 2018, s. 132).

Velký vliv mají na dítě také soutěživé hry. Při hře v týmu se děti učí dělbě práce, toleranci nebo mají vlastní nápady (Vališová 2007, s. 207). Učí se také jak přijmout prohru, která je v životě přirozená a běžná (Skalková 2007, s. 199 – 200).

2.2.4 Metody situační

Při této metodě děti dostanou za úkol vyřešit problém na základě svých dovedností, názorů a postojů (Šmelová, Prášilová 2018, s. 132). Jde většinou o reálnou problémovou situaci. Tyto situace se řeší postupně. Učitel nejprve vybere vhodné téma, podle předem daného cíle. Dále seznámí děti s tématem, fakty a okolnostmi. K problému učitel sdělí problematiku a věnuje dětem užitečné rady. Nakonec, za pomoci diskuse, se vytvoří řešení. (Maňák 2003, s. 120). V mateřské škole se může jednat například o příběh, který učitel dětem vypráví, zanechá otevřený konec a děti se doptávají, jak by danou životní situaci

řešily. Děti se aktivně zapojují do diskuse a podávají své návrhy. Za doprovodu učitele přichází třída na vhodná řešení (Šmelová, Vrášilová 2018, s. 132).

2.3 Didaktické zásady v předškolním vzdělávání

Zásady v didaktice jsou spojovány se všemi částmi výuky – činností učitele, formami výuky, didaktickými materiály, metodami výuky, ale také s prací žáka a učivem. Jedná se tedy o nezbytnou součást vzdělávacího procesu. Společně se zákonitostmi výuky, výchovnými a vzdělávacími cíli určují jeho charakter (Kurelová 2009, s. 268). Pro učitele jsou jakýmsi návodem pro správnou organizaci, řízení výchovy v mateřské škole, napomáhají ke splnění cílů a tím dosažení dobrých výsledků u předškolních dětí. Při dodržování zásad musíme přihlídnout na potřeby dětí podle věku, znalostí, zkušeností. (Bartušková a kol. 1972, s. 90). Důležitými zásadami každého učitele by měly být zásady: vědeckosti, individuálního přístupu k dítěti, uvědomělosti a aktivity, názornosti, spojení teorie s praxí, zásada soustavnosti a přiměřenosti, zásada kompletního rozvoje osobnosti dítěte.

U zásady individuálního přístupu učitel sleduje u dítěte individuální rozdíly, jako jsou zdravotní stav, úroveň myšlení, chápání, úroveň řeči, záliby, zkušenosti. Učitel by na tuto zásadu měl brát ohled, aby docházelo k efektivnímu učení žáků (Kurelová 2009, s. 269).

Zásada přiměřenosti se řídí osobností dítěte. Učitel by neměl zadávat dětem příliš jednoduché úlohy, které by dítě nijak nerozvíjely. Proto je důležité, aby si učitel uvědomoval přiměřenou rozumovou a mravní úroveň dětí, které má ve třídě (Bartušková a kol. 1972, s. 94). Učivo by mělo být logicky propojeno (Šmelová, Prášilová 2018, s. 136). Učitel si stanoví stupně náročnosti, které postupně zvyšuje (Bartušková a kol. 1972, s. 95).

Zásada názornosti je důležitá k dlouhodobému zapamatování jevu či pojmu (Šmelová, Prášilová 2018, s. 136). U dítěte se vytváří souhrnné asociace. Proto by měl učitel dát dítěti šanci poznat učivo co nejlépe s využitím názorných pomůcek (Bartušková a kol. 1972, s. 96). Využít sluchu, zraku, hmatu a smyslového aparátu dítěte. Díky tomu si dítě lépe vytvoří konkrétní představu o učivu (Šmelová, Prášilová 2018, s. 135).

Zásada uvědomělosti a aktivity představuje již pochopené poznatky dítěte, žáček tyto znalosti používá v praktickém životě (Kurelová 2009, s. 271). Předškoláci často rádi

mění činnost, proto role učitele spočívá v tom, aby upoutal pozornost dítěte. Lze ji získat také vhodnou motivací (Bartušková a kol. 1972, s. 98).

3 VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Tato kapitola se zabývá výukou anglického jazyka pro české děti, tedy vyučováním angličtiny jako druhého jazyka. Výuka anglického jazyka má pravidla, kterými by se každý učitel měl řídit, aby vedla u dítěte ke správnému cíli. Hodina by měla být pro děti atraktivní. Musí být vedena zábavnou cestou, je tedy důležité pečlivé plánování. Děti mohou a budou dělat chyby, musí být tedy i neustále pozitivně povzbuzovány. Doporučuje se také využívat vhodně gest a obrázkového materiálu pro uvedení do tématu. Angličtinu používáme co nejvíce, pojmenováváme věci okolo sebe nebo vyprávíme jednodušší příběhy. Děti budou často reagovat v rodném jazyce, na takovou situaci může učitel reagovat v angličtině nebo přetransformovat slova dítěte do jazyka anglického (Slattery, Willis 2006, s. 4).

Děti předškolního věku se jazyk učí převážně nevědomě, aktivitou nebo hrou, také pomocí smyslů a prožitků. Často rády neznámé zvuky opakují, toho lze ve výuce cizího jazyka využít a se slovy si hrát – dramatizací, napodobovat zvuky osob nebo zvířat, pracovat s hlasem (Slattery, Willis 2006, s. 4). Děti si velice dobře všímají tónu, výslovnosti nebo intonace hlasu, který poté reprodukují (Doláková 2012).

3.1 Metody a aktivity vhodné pro výuku anglického jazyka v předškolním vzdělávání

V každé hodině angličtiny by učitel měl dodržovat určitou rutinu, která vede k rozvíjení jazyka. Měla by mít vždy stejnou formu – pozdrav, umístění věcí ve třídě, rozloučení (Cameron 2005, s. 10). Děti v tomto věku se nedokážou dlouho soustředit na aktivity. Sketchley doporučuje střídání aktivity každých 5 minut, aby děti neztrácely pozornost a motivaci k učení. (Sketchley 2014, s. 57).

Učitel by měl dát najevo, že hodina anglického jazyka začala vždy stejnou aktivitou. S dětmi můžeme zpívat písničku, kontrolovat přítomnost dětí, recitovat básničku, přivítat se s loutkou, zahrát si hru, zeptat se dětí na každodenní dění (narozeniny, počasí,

den) (Slattery, Willis 2006, s. 14). Dále s dětmi opakujeme slovíčka z minulé lekce a přidáme jedno až dvě nová. Použít můžeme různých pomocných materiálů – loutka, obrázky, puzzle, hádanky. Před koncem hodiny děti upozorníme, uklidíme a hodinu opět ukončíme rutinní aktivitou. Střídáme aktivity akční s klidnými. Učitel by se měl vyhýbat závodění, lepší variantou jsou hry, ve kterých je každý vítězem. Je vhodné být pozitivní, používáme fráze „please“ a „thank you“, místo, abychom dětem neustále říkali, co mají a nemají dělat. Pokud aktivita nefunguje, musí být učitel flexibilní a nebojí se aktivitu zanechat a zaměnit ji za jinou. (Grace Berolini 2012, s. 6). Během práce s dětmi nezapomíná učitel popisovat, co přesně dělá (Slattery, Willis 2006, s. 18).

3.1.1 Metoda TPR (Total Physical Response)

V českém překladu metoda celkové fyzické odpovědi. Zakladatel metody je psycholog James Asher (Brablková 2018, s. 31). Metoda se využívá převážně ve výuce cizích jazyků skrze koordinaci jazyka s akcí, tedy učí dítě jazyk pomocí motorických aktivit – pohybu. (Richards, Rodgers 2003, s. 73). Děti se dlouhou dobu učí zvukovou stránku jazyka – přízvuk a fonetiku (Terpitková 2012, s. 9). Pokud dítě správně vykoná či pochopí příkaz daný učitelem, je podporováno k další činnosti. Metoda se často využívá u menších dětí, jelikož se snaží napodobit výuku rodného jazyka. Měla by snížit stres a vytvářet u žáka pozitivní náladu, což vede k zjednodušení učení (Richards, Rodgers 2003, s. 73).

Dětem učitel zadává různé úkoly, od nejjednodušších jako např.:

„Stand up!“

„Sit down!“

„Jump!“

po složitější jako např.:

„Go and stand next to the boy who is wearing black hat, but isn't wearing red jacket.“

„Turn around and sit down fast.“

„Find something blue and bring it to me.“

Právě malé děti jsou schopny více porozumět, než reprodukovat. Jedná se často o aktivity typu „Poslouchej a udělej“ (Phillips 1993, s. 19). Dítě nemá problém s rozpoznáním příkazu, jelikož učitel provází pokyny pohybem těla (Asher 2001, str. 21).

Důležitým faktorem v začátcích dětí je poslech, učitel zadává příkazy, které děti pouze naslouchají. V pozdějších fázích, pokud budou děti schopny ovládat jazyk, se dostávají do role učitele a samy zadávají spolužákům nebo svému učiteli příkazy. Dítě ovšem není nuceno hovořit cizím jazykem, musí chtít samo. Učitel vyčkává (stejně jako u nemluvícího dítěte), než je dítě připraveno hovořit cizím jazykem (Garcia 2001, s. 1-2). Také prostředí musí působit na dítě příjemně.

Metoda má v praxi mnoho využití. Lze jí využít při rutinních aktivitách s dětmi – pozdravy, prezenční listina (př. učitel se zeptá, zda je Petr ve třídě a pobídne ho, aby řekl „I am here!“ a zvedl ruku), rozcvička (Tourn around!, Hands up!,...), příkazy a instrukce („Run, Wave, Shake hands), písně a říkanky spojené s pohybem, pohádky a příběhy, hry a další aktivity (Tepitková 2012, s. 8-16). Phillips (1993, s. 24 - 37) uvádí příklady aktivit využívající metody TPR: poslouchání příběhu zapamatování si jeho částí, kreslení pohádky podle poslechu, vybarvování postav na obrázku podle popisu (Phillips 1993, s. 24 – 37).

3.1.2 Dramatizace

Metoda dává dětem šanci komunikovat i s omezenou slovní zásobou nebo znalostí jazyka, lze využít neverbální komunikace nebo pohybů těla. Dramatizace může děti motivovat a bavit. Děti budou k dramatizaci motivovány více, pokud má učitel možnost ukázat video záznam rodičům nebo uspořádat představení.

Jedná se o velice přirozenou metodu, která děti provází již od malička. Děti si samy hrají na různé profese, činnosti nebo osoby a do reality se vrací kdykoli se jim zachce. Tyto hry na něco nebo na někoho děti připravují na situace, které je mohou potkat během budoucího života. Rozvíjí jejich představivost a kreativitu. Po převzetí role mohou děti uniknout do vlastního světa, často ztrácejí zábrany. Těchto aktivity lze využít u dětí stydlivějších nebo dětí, které se nerady zapojují do hry ve skupině. Pokud žákovi dáme důležitou roli, lze jej zbavit strachu nebo jakýchkoli rozpaků. Učitel musí povzbuzovat děti stydlivější a řídit děti dominantnější nad slabšími.

Děti mohou být rozděleny do dvojic nebo skupinek, přičemž každý ve skupině plní důležitou roli. Děti vkládají do dramatizace celou svou osobnost a emoce. Lépe si také

zapamatují jednotlivá slova nebo věty. Skrze příběhy, kostýmy, způsoby chování lze dětem ukázat jinou kulturu jazyka. Učitel si musí předem naplánovat cíle. Pro děti mladší je složitější pracovat ve skupinkách nebo spolupracovat s celou třídou, vhodnější jsou řízené aktivity v menších skupinách. Pro tuto metodu většinou potřebujeme více prostoru – přesuneme stoly, židle.

Ze začátku zkusíme jednodušší, řízené činnosti. Děti zkusí říkat věci různými způsoby – nahlas, potichu, našťavaně, vesele, smutně. Tímto způsobem se učí pracovat se svým hlasem. Nezapomínáme na zpětnou vazbu a podporu dětem (Phillips 1999, s. 6-9).

Jako další příklady dramatizace lze uvést například: popis pohybů a jejich předvádění, hádání různých postav podle předvádění spolužáků, hrát si na postavy z vyprávění nebo knih (využít postavičky na špejli, nakreslit si postavy na prstíky, vyrobit si masky), vyprávět příběh (využít maňásků, postaviček) nebo předvádět různé životní situace (Phillips 1999, s. 16 – 65).

3.1.3 Básničky, říkadla, písničky

Aktivity pomáhají dětem v rozvoji cizího jazyka, ale také rozvíjí fyzicky, pokud je umíme propojit s pohybem. Děti zkoumají zvuky slov. Poslech obohacuje dětské vnímání nebo také schopnost vyjadřování citů (Reilly, Ward 1999, kap. 1). Pro děti je jazyk lépe uchopitelný v kombinaci s rytmem a melodií. Pohyb dokáže vysvětlit význam slov (Phillips 1999, s. 29). Ze začátku je nápomocný učitel. Metody lze využít různými způsoby – oživení lekce, opakování slovíček, úvod hodiny, pro zábavu, dramatickou činnost.

Písničky, říkadla a básničky vybíráme podle určitých kritérií: zájem dětí, znalost anglického jazyka nebo chytlavost písně. Ve více početné třídě se doporučuje zpívat spíše po skupinkách. Takto se lze věnovat a všimnout si každého jedince individuálně.

Pokud chceme využít této metody, musí učitel začít nejprve s kratšími rýmovačkami, hledá hudební aktivity k probíranému tématu. Učitel se musí ujistit, zda děti rozumějí alespoň kontextu veršů, obměňujeme píseň, aby děti bavila. Použít lze také hudební nástroje. Učitel pobízí děti, aby písničky a říkanky recitovaly také doma (Slettery, Willis 2006, s. 44-46).

Písničky volíme raději známější „Old Macdonald Had a Farm“ apod. Učitel nemusí zůstat pouze u zapívání nebo recitování, lze využít dalších aktivit spojených s metodou –

odpovídání na otázky týkajících se hudební aktivity, hry, kreslení (Sketchley 2014, s. 36). Zvuky nebo písňe jsou vhodné pouštět dětem do pozadí činností. Můžeme skrze metodu učít děti rytmus, zvuk, nová slova a další zábavné aktivity (Phillips 1993, s. 100).

Mezi využívané písničky v hodinách anglického jazyka s předškolními dětmi patří například *Five little monkeys Twinkle Twinkle Little Star, The Wheels On The Bus, Head Shoulders Knees And Toes, Follow Me, The Ants Go Marching, Mr. Golden Sun, Baby Shark, The Skeleton Dance* (Phillips 1999, s. 31, Super Simple Songs).

3.1.4 Vyprávění a čtení příběhů

Všechny děti se jednou naučí číst, obzvláště předškoláky příběhy a knížky velice baví, rádi vyprávění naslouchají, chtějí pochopit text, často si při spontánní činnosti samy knihy prohlížejí (Slattery, Willis 2006, s. 96). Příběhy dětem poskytují svět představ tvořený jazykem. (Cameron 2005, s. 159). Děti knihy naučí vnímat pocity postav, mohou se setkat s různými kulturami, názory, postoji, na každém dítěti lze sledovat různé pocity, které v nich knihy mohou vyvolat. Rozvíjí také poznávací dovednosti (Slattery, Willis 2006, s. 96).

Před zahájením čtení se ujistíme, zda všechny děti vidí na knihu, proto je vhodnější volit knihy větších formátů, s kratšími texty a velkými jasnými obrázky. Existuje mnoho knih pro děti, doporučuje se začít od knih tradičních, které jsou dětem blízké. (Reilly 1997, kap. 1). V dětské literatuře se často setkáme s velkými obrázky, při čtení dětem ukazujeme slova a obrázky v knize, aby si dokázaly lépe spojit zvuk s reálnými věcmi či postavami (Phillips 1993, s. 51). Reilly (1997, kap. 1) preferuje vyprávění příběhu před čtením knížky, jelikož dochází k bližší interakci a očnímu kontaktu mezi učitelem a dětmi. (Reilly 1997, kap. 1). Učitel může příběh propojit s dramatizací – měnit hlasy postav, hrát pohádku s vyrobenými postavami či využít projektoru nebo světla a vytvořit stínohru ve tmavé místnosti. Také s příběhem nebo čteným textem se dá dále pracovat a vytvářet pro děti další aktivity (Slattery, Willis 2006, s. 102-105). Dětem můžeme vypravovat pohádky, zážitky, číst příběh nebo se děti mohou pokusit o vlastní povídání. Vhodné je využití plyšáků, maňásků a obrázkového materiálu, zejména u dětí mladších (Šmelová, Prášilová 2018, s. 131). Vyprávění přináší nové poznatky nebo může sloužit také jako motivace. Pokud je učitel správným vypravěčem, dokáže děti zaujmout a upoutat jejich pozornost. Má vliv na představivost a rozvíjí tak fantazii a kreativitu. Pokud do příběhu zařadíme

sociální konflikty z běžného života, učíme tak děti sociálnímu chování. (Maňák 2003, s. 56).

Pokud máme v mateřské škole možnost projektoru, není na škodu využít také videí. Výhodné je propojení obou možností – čtení knihy a videa k lepšímu pochopení příběhu a uchopení jazyka. Aby děti při pouštění nebo čtení příběhu byly pozorné, může učitel dát dětem předem otázku, kterou na konci příběhu budou zodpovídat (např. kolik jablíček spadlo ze stromu?, jakou barvu má auto od pošťáka? apod). Video musí být krátké, mít poutavý příběh, odpovídat věkové skupině a být jednoduché k porozumění (Reilly 1997, kap. 1).

Po dovyprávění příběhu ovšem nemusí aktivita být ihned ukončena, s příběhem lze dále pracovat. Učitel si může příběh pozměnit, aby se mu hodil k dalším aktivitám. Podle příběhu si děti mohou dále vytvořit svou oblíbenou postavu z knihy; příběh mohou děti poskládat podle dějové linky; učitel se může ptát dětí na otázky o příběhu, který zrovna slyšely nebo lze dále příběhovou linku rozvíjet (Slattery, Willis 2006, s. 110 - 112).

3.1.5 Hry

Touto metodou se děti učí jazyk způsobem jako rodilý mluvčí. Metoda patří k nejoblíbenějším, protože děti do ní nejsou nuceny. Hry slouží také jako vhodný prostředek k rozvíjení vztahů, spolupráci a dodržování pravidel. U předškoláků si učitel může dovolit hrát stále dokola hry, které děti baví. Lze tedy využít stejných her pro různé učivo.

U menších dětí v mateřské škole je důležité mít na paměti několik bodů:

1. Malé děti chtějí vyhrávat, není jednoduché je naučit prohrávat, proto volíme zpočátku spíše hry, ve kterých vyhrává každý
2. U menších dětí není na tolik rozvinuta hrubá motorika, hodit a chytit balón nebo skákat přes švihadlo je pro ně velice náročné. Proto děti musíme pro tyto aktivity nejprve připravit a naučit je předem koordinaci
3. Při volbě aktivnější hry musí učitel být stále ve střehu, aby nedošlo k úrazu (Reilly 1997, kap. 1).

Učitel má možnost si vybrat z různých druhů her rozvíjejících znalost cizího jazyka u dětí. Hry s poslechem a reakcí můžeme s dětmi dělat ve třídě. Děti musí naslouchat cizímu jazyku přímo od učitele. Jedná se například o aktivity – True/false, Simon says. Hru

dětem nejprve vysvětlíme v českém jazyce, poté v cizím. Při počátcích volíme jednodušší pokyny, které děti zvládnou pochopit. Pokud děti jednoduché pokyny pochopí, lze začít zadávat náročnější úlohy. Při nacvičení složitějších pokynů se mohou děti pokusit zadávat úkoly ostatním dětem samy (Slattery, Willis 2006, s. 29-30). Předškolákům můžeme vysvětlovat aktivitu slovně a zároveň předvádíme, co mají dělat, tímto způsobem se děti učí nová slovíčka a procvičují intonaci (Slattery, Willis 2006, s. 49). Učitel by měl také využít her k rozvoji mluveného projevu, tyto aktivity mohou být řízené. Můžeme zvolit například hru „Pass the ball“ při které se posílá míček dokola a při zastavení hudby děti odpovídají na otázky učitele (Slattery, Willis 2006, s. 58-59).

3.1.6 Metoda využívající obrázkových materiálů

Metoda využívající obrázkových materiálů, v překladu *flashcards*, je vhodná k výuce nových slovíček v cizím jazyce. Obrázky jsou lépe zapamatovatelné, než slova. Pokud učitel propojí obrázek se slovem, bude pro dítě snazší si slovíčko s obrázkem spojit, tím pádem také lépe zapamatovat (Carpenter, Olson 2012, s. 92). Obrázky ovšem mají ve výuce cizího jazyka mnohem více využití. Mohou být zábavným prvkem a dokážou vytvořit ideální atmosféru k výuce jazyka. Obrázkové metody lze využít nezávisle na věku či úrovni žáka (Wright 1990 2-6).

Hill (1990, 1) uvádí výhody využití obrázků, jako jsou: dostupnost (internet, časopisy, vlastní tvorba), cena, využitelné na mnoho druhů aktivit (procvičování, srovnávání), aktuálnost (podle aktuálních témat) (Hill 1990, 1). Děti si mohou vytvářet také vlastní flashcards pro budoucí využití (Sketchley 2014, s. 42).

David A Hill (1990) třídí obrázky podle velikosti do tří kategorií:

1. Velké (20x30 cm) – využitelné pro společnou třídní práci
2. Střední (10x15 cm) – skupinová práce ve třídě
3. Malé (5x5 cm) – využitelné pro hry a různé skupinové aktivity (Hill 1990, 1).

Nation (1990 in Cameron 2005 s. 85) uvádí techniky vysvětlování nových slovíček dětem demonstrací nebo obrázkovou metodou:

1. Použitím objektu
2. Využití vystřihovánek
3. Pomocí gest

4. Předváděním
5. Využití fotografií
6. Nákresy nebo diagramy
7. Využití obrázků z knih
8. Využití pohyblivých obrázků z televize nebo videí (Nation in Cameron 2005, s. 85).

3.2 Vhodný věk pro zahájení výuky v cizím jazyce

Názory na otázku „kdy začít učit cizí jazyk?“ jsou různé, jelikož neexistuje jasný rozdíl mezi osvojováním jazyka v přirozeném (rodinném prostředí) a školním zařízení. (Lojová 2005, s. 92). V předškolním věku se dětské vyjadřování upevňuje. Vyjadřovací schopnosti se rozvíjí v závislosti s prací dospělého s dítětem. Závisí také na osobitých rysech dítěte. Proto se často setkáváme v mateřské škole s rozdíly u jednotlivých dětí (Vosátková 2006, s. 32).

Mertin a Gillernová (2003, s. 156) se domnívají, „že vhodný věk dítěte pro zahájení výuky cizího jazyka je kolem pátého roku“, s tímto názorem se ztotožňují také další odborníci na problematiku. V tomto věku je pro dítě jazyk důležitým dorozumívacím prostředkem vedoucí k uspokojování potřeb dítěte. S výukou jazyka lze začít ideálně, pokud dítě nevykazuje výrazné logopedické vady nebo omezenou slovní zásobu, v opačném případě učitel doporučí rodičům na výuku cizího jazyka nespěchat, případně ji odložit (Mertin, Gillernová (2003, s. 156).

Penfield a Roberts (1959) zmiňují pojem kritické období ve výuce cizího jazyka. Vědci se v knize *Speech and Brain Mechanisms* shodují na názoru, že dětský mozek má biologickou dispozici k učení jazyka. V dětském věku se jedinec učí velice rychle, ovšem pro osvojení jazyků je mozek otevřen na omezenou dobu (Janíková 2011, s. 23) „*Jestliže promeškáme vhodný okamžik pro začátek osvojování jazyka, je osvojení v pozdějším věku buďto zcela nemožné, nebo jen se značnými obtížemi, s velkým úsilím a málokdy bude komplexní*“ Pro osvojení druhého jazyka je ideální, aby dítě získalo v počátcích života co nejvíce zkušeností z aktivit, při kterých zapojí obě mozkové hemisféry (Janíková 2011, s. 24 – 25).

Děti se nebojí upřímně vyjádřit. Velice citlivě vnímají zvukové podněty, tato vlastnost se postupem času zhoršuje, proto se cizí jazyk učí lépe, než dospělý jedinec. Kromě tohoto znaku je pro děti také typická pružnost nervové soustavy, imitační

schopnost, úroveň rozvoje paměti, převážná převaha její mechanické složky nebo také schopnost sluchové diferenciacce (Mertin, Gillernová (2003, s. 157). Dítě se učí nápodobou, proto je schopno v předškolním věku, za předpokladu dobrého jazykového vzoru, zvládnout výslovnost cizího jazyka (Vosátková 2006, s. 33).

3.3 Výhody a nevýhody výuky anglického jazyka v předškolním věku

U předškolních dětí trvá nějaký čas, než řeknou první anglickou větu nebo se začnou aktivně zapojovat do konverzace v cizím jazyce, ovšem velice intenzivně naslouchají slyšenému jazyku a tím ho nasávají. V domácím prostředí děti rády demonstrují, co všechno se anglicky naučily.

Výhodou je, že děti v mateřské škole nemají důvod být ve stresu – nepíšou testy, nejsou zkoušeny a výuka nemusí být striktně vedena podle osnov (Reilly 1997, kap. 1). Mladší děti se před sebou vzájemně nestydí mluvit, nemají zábrany, proto se jazyk učí jako rodilý mluvčí (Cameron 2005, s. 1). Předškolní děti nemají negativní postoj ke škole a učení, proto je aktivity baví a rády se učí novým věcem (Reilly 1997, kap. 1).

Naučí se jazyk jednodušeji a rychleji, než dospělí. Platí také pravidlo, že čím déle se dítě jazyk učí, tím přirozeněji bude jazykem hovořit (Moon 2005, s. 30, Lojová 2005, s. 91). Oproti dospělým mají děti jednu velkou výhodu, v hlavě nemají žádné špatné návyky (z jiných jazyků), aby si udržely zvuk nového jazyka v paměti (Marina 2019). Někteří odborníci tvrdí, že od třetího roku se u dítěte začíná více projevovat levá hemisféra, tedy centrum řečových funkcí. Dítě má velkou mozkovou kapacitu, kterou musí zaplnit, proto nemají problém naučit se nejen svůj rodný jazyk, ale také jazyk cizí, pokud jej častěji slyší ve své blízkosti. Žák se učí toleranci a porozumění cizím kulturám a rozdílům mezi nimi (Lojová 2005, s. 130-131). Z výzkumu podle Penfielda a Robertse z roku 1959, se dozvídáme, že období pro osvojování jazyka u dítěte trvá do 9-12 let, před dosažením této věkové hranice má mozek velkou schopnost plasticity, do tohoto věku je tedy pro dítě naučení jazyka daleko jednodušší než po dvanáctém roce života (Lojová 2005, s. 94-95).

Ovšem vyučování jazyka takto malých dětí má také své nevýhody. Děti umí být sobecké a občas nemají zájem spolupracovat společně nebo s učitelem. Nezajímají je příliš pocity druhých, často jsou egocentrické. Mění své nálady, mohou být chvíli smutné, rozladěné, později naopak veselé a hravé. Tyto vlastnosti mohou být ovlivněny děním v domácnosti. Učitel musí mít s takovými to dětmi dostatečnou trpělivost, zajímat se, co se

s žákem děje a případně debatovat stav s rodiči. Pokud jsou děti více rozrušené, nedávají pozor nebo neposlouchají, v takové situaci může mít učitel pocit, že děti nic nenaučil a jeho příprava tedy byla zbytečná (Reilly 1997, kap. 1). Další velkou nevýhodou může být také nedostatek kvalifikovaných učitelů. V mateřských školách se často nevhodně využívá pomůcek a metod podobných jako pro školy základní. Tyto metody musí odpovídat věku dětí v mateřské škole, nestačí pouze přizpůsobit materiály využívané na školách základních. Děti si jazyk osvojují přirozeně. Používáním cizího jazyka v mateřské škole lze děti uvést do přirozeného prostředí. Vytvořením místnosti pouze pro výuku anglického jazyka, dekoracemi, obrázky, nástěnkami. Další možnost je začít stejnou aktivitu ve stejný čas, při zahájení aktivity děti pochopí, že v tu chvíli se začíná hovořit anglicky. Nebo lze využít také loutky, která vždy dětem vysvětlí, že začíná hodina s angličtinou (Lojová 2005, s. 136, 139).

PRAKTICKÁ ČÁST

4 UČEBNÍ MATERIÁLY

Vytvořené metodické listy vychází z poznatků v teoretické části – rozvoje komunikačních schopností u dětí předškolního věku, didaktických metod a zásad, které lze v mateřské škole využít. Odborníci doporučují pracovat s dětmi v menších skupinkách, učitel si proto může děti brát postupně, aby se každému mohl individuálně věnovat. Děti by neměly být prací zahlcovány nebo přetěžovány, proto jsem zvolila aktivity krátké (přibližně 5 minut) a pro děti zábavné. Hodina by měla být svižná a ne příliš dlouhá (20 - 30 minut) (English Time, s. 6-9). Chmelařová (2013) doporučuje cizí jazyk využívat v krátkých úsecích, ovšem každý den. S tímto názorem se ztotožňují také Mertin a Gillernová (2012,), kteří ve své knize hovoří o každodenním opakování jazyka v časovém rozmezí 20 minut (Mertin, Gillnerová 2012, s. 158). Tudiž se učitel snaží angličtinu využívat co nejčastěji. Učitel využívá hodně pohybů, mimiky a slov. Pohyby, aktivity, které provádíme anglicky komentujeme a děti pobízíme k používání anglických frází tak, že fráze řekneme několikrát a děti je po učiteli opakuje, aby si je lépe zapamatovaly (English Time, s. 6-9).

Tato kapitola obsahuje portfolio aktivit, které lze využít v hodinách angličtiny v mateřské škole, každé téma lze s dětmi probírat individuálně dlouho, podle potřeb. Jednotlivé podkapitoly jsem pojmenovala podle pěti témat, která budeme s dětmi na lekcích jazyka probírat – How to start (úvodní aktivity), Nice to meet you (Greetings); I'm so happy when the sun is shining (weather, feelings); I like blue! (colours); One, two, three (numbers). Témata jsem volila tak, aby se děti v samých začátcích seznámily s nejdůležitějšími základy anglického jazyka a činnosti zároveň navazovaly na gramatiku a slovíčka složitější.

Portfolio bylo vytvořeno k okamžitému využití v hodině anglického jazyka učitelům mateřských škol. Proto je každá tabulka navržena tak, aby učitel přesně věděl, čeho chce aktivitou u dětí dosáhnout. Tabulka s aktivitou obsahuje – název aktivity; pomůcky (pokud musí učitel nějaké využít); konkrétní očekávané výstupy pro dítě; slovíčka, která se během aktivity děti naučí nebo procvičí; časové vymezení a postup u aktivity (včetně motivace, pokud nebyla jiná aktivita použita jako motivační). Dále pod

aktivitou zmiňuji různá doporučení z praxe, připomínky, rizika, či obměny, které mohou nastat, v *Poznámky* nebo *Obměny*. V přílohách učitel nalezne ukázky a postupy k některým aktivitám.

U vytváření portfolia jsem použila aktivity pro výuku, zmíněné v teoretické části. Nechala jsem se inspirovat aktivitami, které byly efektivní ve výuce v mezinárodní mateřské škole, se kterou jsem měla možnost několik let spolupracovat a vyučovat děti, které s jazykem začínající nebo také děti z bilingvních rodin. Inspirací v práci s dětmi mi byla také výuka anglického jazyka metodou Wattsenglish, která staví na metodě TPR a dětem jazyk vysvětluje angličtinu právě pohyby, opakováním a mimikou, bez využití překladu (Wattsenglish). Ovšem vynechala jsem metody práce s knihou, knihy si učitel vybere podle svého uvážení a tématu ve třídě.

4.1 How to start – Úvod lekce

Na úvodu lekce vždy vybíráme aktivitu stejnou, děti se při ní budou cítit jistě, slouží částečně jako motivace dětí k další činnosti. Nejsou uvedeny konkrétní výstupy, jelikož aktivity vedou k uvedení do dění v hodině anglického jazyka.

NÁZEV ČINNOSTI:	MORNING GREETING CHOICES
POMŮCKY:	Kartička s pozdravy
SLOVÍČKA:	Moves/pohyby – dance, handshake, hug, wave, high five, hello
ČASOVÉ VYMEZENÍ	1 minuta
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none">1. Učitel si vytvoří nebo vytiskne kartičku s pozdravy a položí na místo, kde děti vstupují do třídy (viz příloha 1)2. Každé dítě si na začátku hodiny anglického jazyka vybere pozdrav s paní učitelkou3. Dítě může na kartičku ukázat, učitel oznámí dítěti, co je na kartičce napsáno (př. „Do you want to dance/say hello?“)4. Podle výběru na kartičce se dítě s paní učitelkou pozdraví

Poznámky:

- Děti aktivita lépe uvede do dění hodiny, předchází strachu.
- Děti si vytvářejí lepší vztah s učitelem, rády se s ním přivítají a poté jsou pro další aktivity zapálenější.
- Učitel díky aktivitě lépe pozná, jak se dítě cítí, jaký má den. Může s dítětem navázat při této situaci rozhovor.

NÁZEV ČINNOSTI:	LET'S MAKE A CIRCLE
SLOVÍČKA:	Circle, big, small, round and round, sit down, hello, up, down
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	1 minuta
POSTUP:	<p>S dětmi si na začátku každé lekce můžeme zazpívat písničku, aby se všichni zapojili do kroužku (Super Simple Songs)</p> <p><i>„Make a circle, big big big. (Kroužek uděláme větší.)</i> <i>Small small small. (Menší.)</i> <i>Big big big. (Větší kroužek.)</i> <i>Make a circle, small small small. (Menší kroužek.)</i> <i>Hello hello hello. (Společně si zamáváme)</i> <i>Make a circle, round and round. (Držíme se za ruce, chodíme dokola.)</i> <i>Round and round.</i> <i>Round and round. (Změníme směr.)</i> <i>Make a circle, round and round.</i> <i>Hello hello hello.</i> <i>Make a circle, up up up. (Postavíme se na špičky a zvedáme ruce co nejvýš.)</i> <i>Down down down. (Krčíme se dolů.)</i> <i>Up up up. (Nahoru na špičky)</i> <i>Make a circle, down down down. (Krčíme se dolů.)</i> <i>Now sit down. (Všichni se posadí.)“</i></p>

Poznámky:

- Písničku netřeba děti učit, podle předvádění učitele poznají, co mají dělat. Ze začátku lze dětem říci „Děti, teď všichni uděláme kroužek“ a natáhnout ruce.
- Aktiva uklidní předešlé dění ve třídě. Děti si budou jistější, protože vždy budou vědět, co po aktivitě následuje.

NÁZEV ČINNOSTI:	HEAD, SHOULDERS, KNEES AND TOES
ORGANIZACE:	Děti si okolo sebe udělají prostor
SLOVÍČKA:	Body parts – head, shoulders, knees, toes, ears, mouth, nose
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	2 minuty
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Písnička s pohybem „Hlava, ramena, kolena, palce 2. Děti se pohybem učí části těla, lze využít také flashcards a dětem části těla ukázat na obrázku nebo předvádět na vlastním těle <p><i>„Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.</i></p> <p><i>Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.</i></p> <p><i>And eyes and ears and mouth and mouth and nose.</i></p> <p><i>Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.“</i></p>

Obměny:

- Písničku zpomalujeme nebo zrychlujeme.
- Říkáme potichu nebo nahlas.

NÁZEV ČINNOSTI:	KALENDÁŘ
POMŮCKY	Vyrobený kalendář s obrázky
SLOVÍČKA:	Weather – sunny, snowing, raining, cloudy
ČASOVÉ VYMEZENÍ	2 minuty
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na začátku každé lekce se lze dětí zeptat, na počasí „<i>What’s the weather today?</i>“ 2. Vybereme si dítě, které se podívá z okna, přilepí obrázek s počasím 3. Dítěti s vyslovením počasí pomáháme „<i>It’s cloudy/sunny, right?</i>“ 4. Lze využít také obrázků a dětem pomoci si slovíčko lépe představit

Poznámky:

- Na kalendáři mohou být také dny v týdnu, případně daty či měsíce
- Kalendář by měl být veliký, aby na něj všechny děti viděly.

NÁZEV ČINNOSTI:	SIMON SAYS
SLOVÍČKA:	Moves – sit down, lie down, jump, turn around, touch your nose/head
ČASOVÉ VYMEZENÍ	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ve hře <i>Simon says</i> se učitel dostává do role Simona, který zadává dětem úkoly, co mají dělat 2. Simon, tedy učitel, zadá pokyn (např. „<i>Sit down, jump, touch your nose...</i>“) 3. Pokud učitel vysloví na začátku věty „<i>Simon says...</i>“ – dítě musí provést zadaný úkol, neprovede-li, vypadává ze hry 4. Pokud však učitel nevysloví na začátku věty „<i>Simon says...</i>“ a dítě zadaný úkol provede, také vypadává 5. Vyhrává dítě, které pozorně naslouchá, dokud ostatní děti nevypadnou ze hry 6. Hra ovšem nemusí mít vítěze, jde především o procvičení postřehu a slovíček

Poznámky:

- Hru učitel z počátku hraje s dětmi, ukazuje části těla a pohyby, které mají děti vykonat. Děti postupně hru lépe pochopí a budou pokynům rozumět.

Obměny:

- Pro rychlejší průběh učitel zadává pokyny svižněji.
- Pokyny lze opakovat.
- Aby hra byla pro předškoláky náročnější, učitel může zadávat pokyny a přitom hrát hru s dětmi, při hraní provádět také pokyny, kde nevysloví na začátku věty „*Simon says...*“ a tím děti mást.

4.2 Nice to meet you - Greetings

NÁZEV ČINNOSTI:	GOOD MORNING
POMŮCKY:	Písnička, flashcards
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Porozumět poslechem jednoduchým anglickým frázím
SLOVÍČKA:	Greetings – good morning, good afternoon, good evening, good night, nice to meet you, good bye
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	15 minut
POSTUP:	<p>1. Před hodinou se s dětmi zdravíme, můžeme využít kartičky s pozdravy</p> <p>Motivace – Zeptáme se dětí, co musí udělat, když vstoupí do třídy nebo z ní odcházejí - „<i>What should you do every morning when you enter the classroom?/Co bys měl udělat každé ráno, když vstoupíš do třídy?</i>“</p> <p>2. S dětmi se pobavíme o pozdravech, seznámíme je s novými slovíčky pomocí obrázkových materiálů (flashcards)</p> <p>3. S dětmi se učíme novou písničku <i>The Greeting Song</i>, nejprve písničku můžeme pustit, pro představu dětí, co jednotlivé slovíčka znamenají</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=gVIFEVLzP4o</p> <p><i>„Good morning good morning, (probouzíme se)</i> <i>good afternoon. (máváme s rukama nahore)</i> <i>Good evening, good evening, (máváme)</i> <i>Good night, good night. (spinkáme)</i> <i>nice to meet you, nice to meet you too. (podáváme si ruce)</i> <i>Good bye, good bye, see you. (posíláme polibek na rozloučenou)“</i></p>

	<p>4. Poté pro naučení učitel písničku předzpívává po malých částech, děti opakují</p> <p>5. Pokud písničku již děti zvládají, mohou si ji zkusit zazpívat celou společně</p> <p>6. Přidáme pohyb, dětem lze nabídnout, aby se zapojily do tance a zpěvu písničky</p>
--	---

Poznámky:

- Písničku lze využít každou lekci, pro lepší zapamatování.
- Děti si písničky dokážou snadno zapamatovat, pokud má chytlavou melodii nebo text.

NÁZEV ČINNOSTI:	GREETINGS
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Umět se představit v cizím jazyce
SLOVÍČKA:	Greetings – hello, good morning What’s your name? My name is...
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. S dětmi se paní učitelka pozdraví a řekne své jméno 2. Paní učitelka hovoří k dětem, chce se s nimi seznámit anglicky – „<i>Hello children, my name is..., what is your name?</i>“ 3. Ptá se každého dítěte individuálně

Poznámky:

- Lze využít také maňaska nebo loutky, který/á se představí jako neznámá postava.

NÁZEV ČINNOSTI:	WHO SAID THAT?
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Naslouchat a vnímat, co se děje v okolí
ORGANIZACE:	Děti sedí v kroužku na zemi nebo na židlích, mají zavřené oči
SLOVÍČKA:	Hello Who said that?
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paní učitelka chodí po třídě 2. Dítě, kterého se dotkne, řekne „<i>hello</i>“ 3. Ostatní děti se zeptají „<i>who said that?</i>“ 4. Děti otevřou oči a učitel vyvolává děti, které vědí, kdo vyslovil slovíčko „<i>hello</i>“

Poznámky:

- Hru nejprve vysvětlujeme česky.
- Hru lze hrát opakovaně, děti jí postupně lépe porozumí.
- Děti rády při hrách tohoto typu podvádějí, aby uhodly, kdo slovíčko řekl, lze tedy využít maňáska a říct, že maňásek děti pozoruje a kdo bude podvádět, tak ze hry vypadává.

NÁZEV ČINNOSTI:	HELLO, WHAT'S YOUR NAME
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Naslouchat a pamatovat si jména svých kamarádů
POMŮCKY:	míček
SLOVÍČKA:	My name is..., hello
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paní učitelka zazpívá: <i>„Hello, hello, what's your name? Hello, hello what's your name?“</i> 2. Hodí míček dítěti 3. Dítě řekne své jméno, případně paní učitelka pomáhá vytvářet větu 4. Dítě hází míček zpátky učitelce 5. Paní učitelka zazpívá znovu a hodí míček dalšímu dítěti 6. Dítě zopakuje jméno dítěte před ním a řekne své jméno, hra pokračuje, dokud se děti neprostrídají

Poznámky:

- Děti do aktivity nenutíme, každé se dostane do aktivity různě rychle
- Lze využít aktivity také s frázemi „How are you? nebo „How old are you?“

4.3 I'm so happy when the sun is shining – weather, feelings

NÁZEV ČINNOSTI:	HOW DO YOU FEEL?
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ	Naslouchat anglickému přízvuku a pokusit se reagovat
POMŮCKY:	Ručník, kartičky s obrázky počasí, deštník, gumáky...
SLOVÍČKA:	Weather – hot, cold, windy, sunny, snowing, cloudy, rainy Feelings – sad, happy, angry, hungry, sleepy
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	8 minut
POSTUP:	<p>Motivace - Paní učitelka se podívá z okna, podle počasí ukáže, jestli je smutná nebo veselá</p> <p>Situaci komentuje – „<i>Look, the weather is beautiful today, the sun is shining, are you happy when the sun is shining?</i>“</p> <p>Doprovázíme mimikou obličeje, ukazujeme na sluníčko, případně ukážeme obrázek sluníčka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dětem ukazujeme další obrázky s počasím a komentujeme – propojíme počasí s pocity, ptáme se dětí, co používají, když prší, apod. 2. Ukazujeme věci, které používáme při určitém <p>Komentujeme: „<i>When it's raining, we can help our parents, play with our toys, clean or use raincoat and play outside! We can't be sad.</i>“</p>

Poznámky:

- Slovíčka učíme postupně, činnost opakujeme nebo propojíme každou lekci s otázkou „*What's the weather today?*“
- Pokud budeme s dětmi hovořit pouze anglicky, je vhodné využít spoustu hmotného materiálu, pro lepší představu dětí – dokážou si lépe spojit konkrétní věc se slovem.

NÁZEV ČINNOSTI:	SHINE ON ME
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Pohybovat se do rytmu, naslouchat instrukcím učitele
POMŮCKY:	Hudba, hudební nástroj
ORGANIZACE:	Děti jsou v kroužku, drží se za ruce
SLOVÍČKA:	Weather – sunny, rainy, cloudy, cold, snowing
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	15 minut
POSTUP:	<p>Motivace – Naučíme se s dětmi písničku „Mr. Sun“ – pustíme písničku, poté předzpíváme, děti nejprve opakují krátké úseky po učiteli</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=hlzvrEfyL2Y</p> <p><i>„Oh, Mr. Sun, Sun, Mr. Golden Sun, Please shine down on me. Oh, Mr. Sun, Sun, Mr. Golden Sun, Hiding behind a tree. These little children are asking you, To please come out so we can play with you. Oh, Mr. Sun, Sun, Mr. Golden Sun, Please shine down on me.“</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Učitel zpívá nejprve s dětmi 2. Zahraje na hudební nástroj (triangl, bubínek) 3. Děti se zastaví a učitel řekne, jaké počasí děti budou předvádět: <ul style="list-style-type: none"> Sunny – Děti si jakoby nasadí sluneční brýle Rainy – Děti se schovají do domečku Cloudy – Děti foukají Cold – Děti se klepou zimou a zahřívají se Snowing – Děti předstírají, že se koulují

Poznámky:

- Hru vysvětlíme nejprve v českém jazyce.

NÁZEV ČINNOSTI:	FEEL THE WEATHER
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Vnímat počasí pomocí hudby, pracovat s jednoduchým hudebním nástrojem
POMŮCKY:	Hudební nástroje – mohou být i vyrobené
SLOVÍČKA	What's the weather? Weather – sunny, cloudy, snowing, thunder, windy
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učitel rozdá dětem hudební nástroje 2. Učitel ukáže obrázek s počasím a nazve jej nebo se děti zeptá „<i>What's that weather?</i>“ 3. Děti zahrají podle toho, jak se při daném počasí cítí 4. Každé dítě může hrát po jednom, poté lze vytvořit orchestr

Poznámky:

- Vhodné, aby si děti hudební nástroje prostřídaly a vyzkoušely všechny.
- Hra může trvat déle, záleží, na kolik děti zaujme.
- Nedáváme příliš na výběr a nástroje spíše rozdáme. Děti by se nemusely pohodnout.

NÁZEV ČINNOSTI:	WHAT TO WEAR?
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Zařadit oblečení podle počasí
SLOVÍČKA:	Clothes – scarf, gloves, sunglasses, hat... Weather – sunny, cloudy, raining, snowing
POMŮCKY:	Různé druhy oblečení a pomůcek – deštník, čepice, gumáky
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na podlahu nalepíme obrázky a nápis počasí 2. Nejprve si s dětmi řekneme, jaké počasí je na obrázku 3. Děti přiřazují oblečení vhodné do určitého počasí – vše pojmenováváme (počasí a použité oblečení) <p>(viz příloha 2)</p>

Poznámky:

- Každé dítě by se mělo dostat na řadu, dětem lze říci, že ten, kdo bude nejkrásněji sedět/hlásit se si bude moci vybrat jako první.

4.4 I like blue! – Colours

NÁZEV ČINNOSTI:	FIND SOMETHING COLOURFULL
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Rozpoznat barvy a znát jejich anglické názvy
POMŮCKY:	Obrázky barviček
SLOVÍČKA:	Colours – blue, pink, yellow, red, orange, green, black, white Find something...
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none">1. Dětem ukazujeme obrázky s barvičkami, které pojmenováváme2. Zadáváme dětem za úkol najít věci ve třídě ve stejné barvě, kdo barvu najde, vysloví barvu anglicky – „<i>Find something red/blue...</i>“

Poznámky:

- Ze začátku pomáháme dětem barvy hledat, ukazujeme nalezené předměty a pojmenováváme barvy s nimi.

NÁZEV ČINNOSTI:	SORTING COLOURS
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Rozpoznat a pojmenovat barvy v anglickém jazyce
POMŮCKY:	Jednoduché papírové hodiny (viz příloha 3), barevné knoflíčky nebo barevné bambulky, barevné podložky s barvami, pinzety
SLOVÍČKA:	Colours – red, purple, brown, yellow, black, pink, orange, green,...
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 – 8 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paní učitelka zatočí ručičkou na hodinách 2. Učitelka pojmenuje barvu 3. Podle barvičky na které šipka zůstane, položí děti bambulky na příslušnou barvu a zopakují název barvy

Obměny:

- Při pokládání bambulek na barvy lze využít plastových pinzet pro rozvoj jemné motoriky.

Poznámky:

- Dětem zkusíme nevysvětlovat česky, vše předvádíme, dokud děti hru nepochopí.

NÁZEV ČINNOSTI:	FEED THE SHARK
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Naslouchat ostatním, reagovat na pokyny učitele
POMŮCKY:	Papírový žralok, různě papírové barevné rybičky, nádoba pro rybičky
SLOVÍČKA:	Colours – pink, red, green, orange, blue, black, ... Animals – fish, shark
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	10 minut
POSTUP:	<p>1. Nachystáme nádobu s papírovými rybičkami různých barev</p> <p>Motivace – „<i>Children, there is really hungry shark, and we need to feed him, he likes fish, he likes blue fish (vložíme mu do úst modrou rybičku), green...</i>“</p> <p>2. Po názorné ukázce hry budeme dětem zadávat barvy rybiček, kterými mají žraloka krmit (viz příloha 4)</p>

Poznámky:

- Učitel si může vyrobit také jednoduchý prut z klacíku s magnetkem a na každou rybičku přidělat také magnet, děti se mohou pokusit rybičky z nádoby vylovit.
- Aktivita, která děti velice baví. Vhodné přidat dramatičnosti – „Krmte žraloka rychleji, má hlad“, předvádět děsivé zvuky a podobně.

NÁZEV ČINNOSTI:	CARS
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Naslouchat instrukcím a reagovat na pokyny učitele
POMŮCKY:	Pěnové podsedačky nebo kroužky
ORGANIZACE:	Děti rozdělíme na několik skupinek – každá skupinka bude mít jinou barvu pěnových kroužků a bude v jiné části třídy
SLOVÍČKA:	Colours – red, blue, orange, green
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	5 minut
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učitel vždy zakřičí anglicky jednu barvu 2. Děti si zahrají na autíčka a podle barvy, kterou učitel vykřikne se „rozjedou“ do středu třídy, kde mohou jezdit dokola 3. Poté, co učitel vykřikne jinou barvu, děti se střídají a běhá jiná barva auta

Obměny:

- Učitel zvolá více barev najednou.

Poznámky:

- Hru lze hrát častěji, měníme akorát barvy.
- Učitel by si měl dát pozor na pravidla bezpečnosti a děti předem upozornit, aby do sebe nevráželi, případně běhali ve stejném směru.

4.5 One, two, three – Numbers

NÁZEV ČINNOSTI:	SIX LITTLE MONKEYS
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Sladit pohyb se zpěvem
POMŮCKY:	Obrázky opiček na špejli, telefon
SLOVÍČKA:	Numbers – one, two, three, four, five, six
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	10 minut
POSTUP:	<p>1. Nejprve se s dětmi naučíme písničku „Six Little Monkeys“, nejprve pustíme nahrávku, poté učitel předzpívá po krátkých úsecích, děti opakuji https://www.youtube.com/watch?v=iNOehj8K8bk</p> <p><i>„Six little monkeys jumping on the bed. (skáče šest opiček)</i></p> <p><i>One fell off and bumped his head. (na jednu opičku ukáže učitel, ta spadne na zem)</i></p> <p><i>So, Mama called the doctor, (maminka volá telefonem)</i></p> <p><i>And the doctor said</i></p> <p><i>„No more monkeys jumping on the bed“ (doktor řekne větu do telefonu)</i></p> <p><i>(Písnička se opakuje až po „One little monkey“)</i></p> <p>2. Šest dětí si zahraje na opičky, které skáčou a další dvě na doktora a maminku – společně zpíváme písničku s pohybem</p>

NÁZEV ČINNOSTI:	JUMP!
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Vyjmenovat čísla od 1-6 v anglickém jazyce
SLOVÍČKA:	Numbers – one, two, three, four, five, six
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	3 minuty
POSTUP:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Děti si kolem sebe udělají místo 2. Učitel zadává pokyny <ul style="list-style-type: none"> - „<i>Six jumps</i>“ - „<i>Turn around three times</i>“ - „<i>Shake your hands once</i>“ - „<i>Shake your head twice</i>“ - „<i>Five claps</i>“ - „<i>Four winks</i>“

Poznámky:

- Aktivitu předvádíme s dětmi.
- Čísla ukazujeme na prstech.
- Děti kolem sebe musí mít dostatek místa, aby se nesrazili.

NÁZEV ČINNOSTI:	FIND THE TREASURE
KONKRÉTNÍ VÝSTUPY PRO DÍTĚ:	Spočítat množství věcí anglicky
POMŮCKY	Papírové kuličky, větvičky, kamínky, papírové talířky, seznam chybějících věcí (viz příloha 5)
SLOVÍČKA:	Numbers – one, two, three, four, five, six Things – paper, rock, twigs, acorn
ČASOVÉ VYMEZENÍ:	10 minut
POSTUP:	Motivace – „ <i>Children I lost a treasure in the classroom, can you find it for me, please?</i> “ <ol style="list-style-type: none"> 1. Učitel ve třídě schová různé věci 2. Děti dostanou seznam věcí, které se ztratily (s počtem a obrázkem) 3. Nejprve s dětmi seznam projdeme – popíšeme si každou věc zvlášť, řekneme si počty 4. Děti hledají ve třídě, nalezené věci pokládají na papírové talířky 5. Poté počítají, kolik věcí ještě schází

Poznámky:

- Učitel na ruce ukazuje počet s vyslovením anglického slovíčka.
- Děti předem upozorníme na bezpečnost a chování ve třídě – při hledání neběháme, nerozhazujeme věci.

5 ZÁVĚR

Cílem práce bylo vytvořit portfolio aktivit pro děti začínající s cizím jazykem v tomto brzkém věku. Portfolio vychází z teoretických poznatků.

Důležitou součástí k naplnění cíle bylo shrnout poznatky o rozvoji dětského jazyka, metod a zásad běžně užívaných. Úvodní jazyková část obsahuje nezbytné informace o rozvoji dětského jazyka v předškolním věku. Jelikož bez správného rozvoje rodného jazyka nelze rozvíjet jazyk cizí. Teoretická část seznamuje o metodách a zásadách využívaných v mateřských školách, bez kterých by učitel nemohl vytvořit vyučovací hodinu. Tyto metody lze aplikovat při výuce jazyka, jejich přesné využití a práce s nimi je obsažena v další kapitole práce. Učitel musí pro začátek výuky znát také vhodný věk, kdy s dítětem začít a možná rizika, ke kterým by mohlo dojít. Nebo také výhody, kvůli kterým je vhodné s výukou začít.

Cíl práce byl naplněn. Bylo vytvořeno portfolio na základě poznatků z teorie a znalostí z praxe v anglické mateřské škole nebo vedení kroužku angličtiny s dětmi začínajícími s cizím jazykem. Portfolio obsahuje ukázky aktivit, kterými jsem se nechala inspirovat z vlastní praxe. Vybrány byly činnosti, které v hodinách vedly k efektivnímu rozvoji jazyka, děti bavily a motivovaly k výuce. Předškoláci dokázali rozpoznat rozdíl mezi cizím a rodným jazykem. V dlouhodobé spolupráci s předškoláky bylo používání angličtiny pro děti přirozené. V práci jsou obsaženy návody a fotografie aktivit, aby učitelé měli možnost okamžitě aktivitu z portfolioa vzít a využít v hodině anglického jazyka. Praktická část obsahuje pouze malou část aktivit, převážně činnosti pro děti začínající s jazykem. Portfolio lze rozšířit o další témata. Cílem každé aktivity bylo rozvinout u dětí zájem o cizí jazyk.

SEZNAM ZDROJŮ

1. ALLEN, K. Eileen a Lynn R. MAROTZ. *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let*. Praha: Portál, 2002. ISBN 8071786144.
2. ASHER, J. J. 2001. *Learning Another Language Through Actions*. Total Physical Response. 6th. ed. Los Gatos : Sky Oaks Productions
3. BARTUŠKOVÁ, Marie. *Pedagogika předškolního věku*. 2. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelství, 1972.
4. BETOLINI, Grace. *Teaching English to Very Young Learners. Developing Teachers* [online]. Buenos Aires, Argentina: Developing Teachers, 2019, 2012 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.developingteachers.org/e-book>
5. BRABLCOVÁ, Jiřina. *Aplikace TPR metody ve výuce francouzštiny*. Brno, 2018. Diplomová práce. Masarykova Univerzita. Vedoucí práce Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.
6. BRIERLEY, John Keith. *7 prvních let života rozhoduje: [nové poznatky o vývoji mozku a výchova dítěte]*. Praha: Portál, 1996. Rádcí pro rodiče a vychovatele. ISBN 8071781096.
7. CAMERON, Lynne. *Teaching Languages to Young Learners*. 8.th printing. The Edinburgh Building, Cambridge, UK: Cambridge University press 2001, 2001. ISBN 100-521-77434-9.
8. CARPENTER, S. K., & OLSON, K. M. (2012). *Are pictures good for learning new vocabulary in a foreign language? Only if you think they are not*. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 38(1), 92–101. doi:10.1037/a0024828
9. DOLÁKOVÁ, Sylvie. *Výuka angličtiny u předškolních dětí – ano? Ale jak? Metodický portál: RVP* [online]. Praha: Metodický portál RVP, 2012, 2012 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/16017/vyuka-anglictiny-u-predskolnich-deti-ano-ale-jak-.html/>
10. English Time. *Metodická příručka: Angličtina pro děti se SVP*. In: *Projekt English Time* [online]. Moskevská 24/11, 460 01 Liberec 1: Liberecká jazyková škola, 2009, s. 22 [cit. 2020-04-14]. DOI: CZ.1.07/1.2.00/27.0061. Dostupné z: <http://www.english-time.eu/english-club/soubory/metodika-vyuky/metodicka-prirucka.pdf>

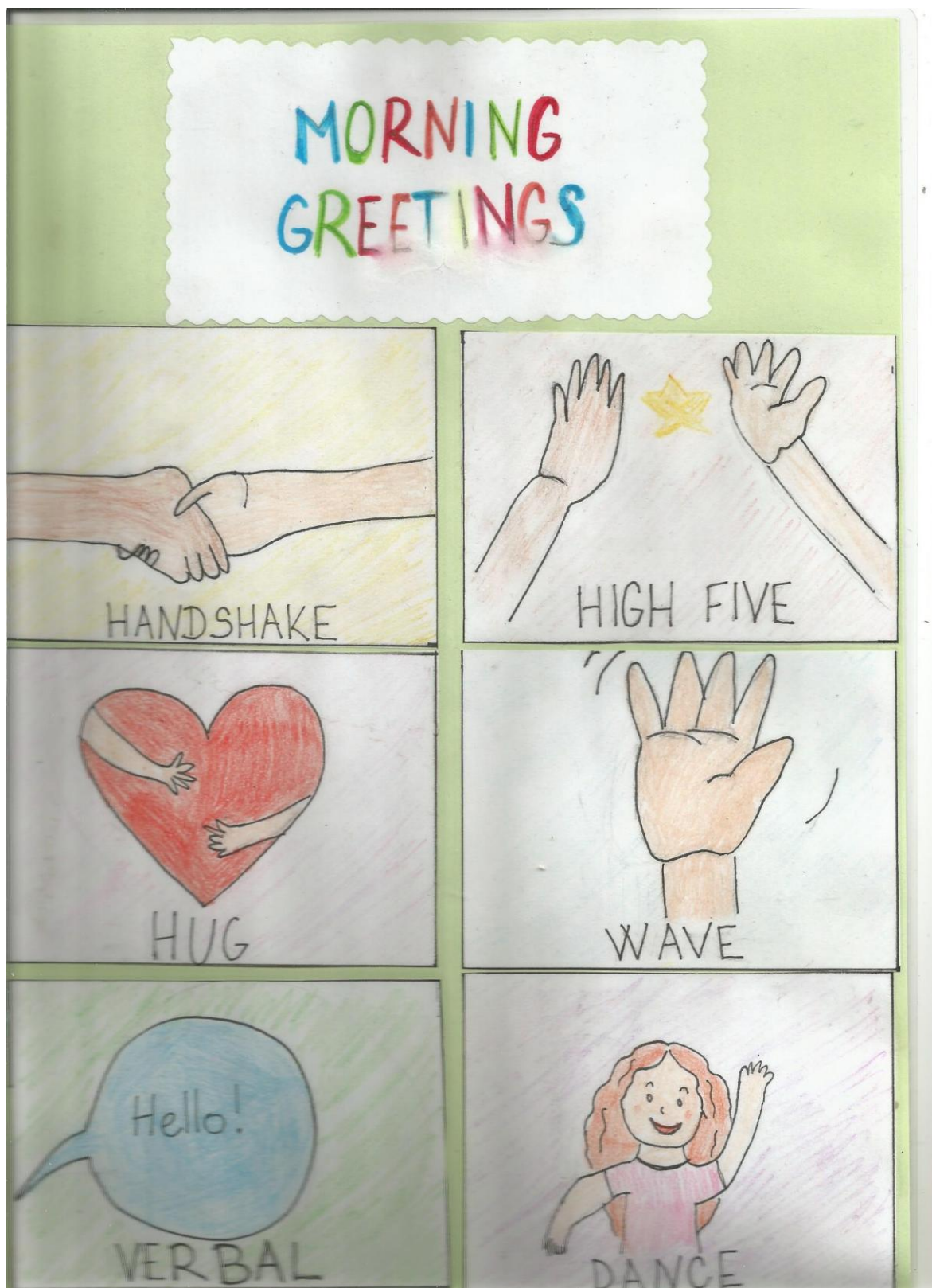
11. GARCIA, R. 2001. Instructor's Notebook How to Apply TPR For Best Results. Total Physical Response. 4th ed. Los Gato : Sky Oaks Productions.
12. GRECMANOVÁ, Helena a Eva URBANOVSKÁ. *Aktivizační metody ve výuce, prostředek ŠVP*. Olomouc: Hanex, 2007. Edukace (Hanex). ISBN 978-80-85783-73-5.
13. JANÍKOVÁ, Věra. *Výuka cizích jazyků*. Praha: Grada, 2011. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024735122.
14. LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 9788024712840.
15. LECHTA, Viktor. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. ISBN 9788073674335.
16. LERNER, Isaak Jakovlevič. *Didaktické základy metod výuky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. Pedagogická teorie a praxe.
17. LOJOVÁ, Gabriela. *Individuálne osobitosti pri učení sa cudzích jazykov I: niektoré psychologické aspekty učenia sa a vyučovania cudzích jazykov*. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2005. ISBN 8022320692.
18. LOJOVÁ, Gabriela. *Individuálne osobitosti pri učení sa cudzích jazykov I: niektoré psychologické aspekty učenia sa a vyučovania cudzích jazykov*. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2005. ISBN 8022320692.
19. LooLoo Kids - Nursery Rhymes and Children's Songs. Five Little Monkeys. *Youtube* [online]. [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=iNOehj8K8b>
20. MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. ISBN 8073150395.
21. Maple Leaf Learning. The Greetings Sons. *Youtube* [online]. [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=gVIFEVLzP4o>
22. MARINA, B. The Advantages of Teaching English to Young Children. In: NUNAN, David. *International TEFL and TESOL Training* [online]. London, 2019, s. 1 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://www.teflcourse.net/blog/the-advantages-and-disadvantages-of-teaching-english-to-young-children-ittefl-blog/>
23. MERTIN, Václav a Ilona GILLERNOVÁ, ed. *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. 2., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 9788073676278.
24. MOJŽÍŠEK, Lubomír. *Vyučovací metody*. 1/1. vyd. Praha: SPN, 1972. Učební texty vysokých škol.

25. MOJŽÍŠEK, Lubomír. *Vyučovací metody*. Praha, 1985.
26. MOON, Jayne. *Teaching English to young learners: the challenges and the benefits* [online]. British Council Worldwide Survey of Primary ELT, s. 30-34 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://ventana.fl.unc.edu.ar/files/Material-British-Council.pdf>
27. PAČESOVÁ, Jaroslava. *Řeč v raném dětství*. V Brně : Univerzita J. E. Purkyně, 1979. Spisy Univerzity J.E. Purkyně v Brně, Filozofická fakulta, č. 219.
28. PENFIELD, Wilder a Lamar ROBERTS. *Speech and Brain Mechanisms* [online]. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1981 [cit. 2020-05-04]. ISBN 9781400854677. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=xrv_AwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false
29. PHILLIPS, Sarah. *Drama with Children*. 5th impression. Great Clarendon Street, Oxford: Oxford University Press, 1999. ISBN 13: 978-0194372206.
30. PHILLIPS, Sarah. *Young learners*. Oxford: Oxford University Press, 1993. Resource books for teachers. ISBN 0194371956.
31. REILLY, Vanessa a Sheila M. WARD. *Very Young Learners*. 3rd impression. Oxford: Oxford University Press, 1999. Resource books for teachers. ISBN 01-943-7209-X.
32. RICHARDS, Jack C. a Theodore S. RODGERS. *Approaches and Methods in Language Teaching*. 7.vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 978-0-521-00843-3.
33. RICHARDS, Jack C. and Theodore S. RODGERS, 2001. Total Physical Response. In: *Approaches and Methods in Language Teaching* [online]. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, Cambridge Language Teaching Library, p. 73–80. Dostupné z: doi:10.1017/CBO9780511667305.008
34. SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024718217.
35. SKETCHLEY, Martin. *How To Teach English to Young Learners* [online]. LTS Eastbourne [cit. 2020-03-28]. Dostupné z: www.eltexperiences.com,
36. SKETCHLEY, Martin. *How To Teach English to Young Learners* [online]. LTS Eastbourne [cit. 2020-03-28]. Dostupné z: www.eltexperiences.com

37. SLATTERY, Mary, Jane WILLIS a Martin PROŠEK, HURTOVÁ, Dana, ed. *English for Primary Teachers*. 2006. Great Clarendon Street, Oxford: OXFORD UNIVERSITY PRESS, 2006. ISBN 13:978194422659.
38. Super Simple Songs. Make a circle: Preschool song. *Youtube* [online]. [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ALcL3MuU4xQ>
39. Super Simple Songs. *Super Simple Songs* [online]. Japan: Super Simple, 2005 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://supersimple.com/super-simple-songs/>
40. ŠMELOVÁ, Eva a Michaela PRÁŠILOVÁ. *Didaktika předškolního vzdělávání*. Praha: Portál, 2018. ISBN 9788026213024.
41. TERPITKOVÁ, M. 2012. Využitie metódy „Celkovej fyzickej odpovede“ vo vyučovaní anglického jazyka na 1. Stupni ZŠ. Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum.
42. THOROVÁ, Kateřina. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál, 2015. ISBN 9788026207146.
43. VALIŠOVÁ, Alena a Hana KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024717340.
44. VALIŠOVÁ, Alena a Hana KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1734-0.
45. Videogyan - Nursery Rhymes & Songs For Kids. Finger Family Collection: 7 Finger Family Songs. *Youtube* [online]. [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=YJyNoFkud6g&t=52s>
46. VOSÁTKOVÁ, Tereza. *Některé aspekty výuky jazyka v předškolním věku*. Praha, 2006. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Doc. PhDr. Opravilová Eva, CSc.
47. *WattsenGLISH: for children* [online]. London: WattsenGLISH [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.wattsenGLISH.com/>
48. ZORMANOVÁ, Lucie. *Výukové metody v pedagogice: tradiční a inovativní metody, transmisivní a konstruktivistické pojetí výuky, klasifikace výukových metod*. Praha: Grada, 2012. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024741000.
49. ZORMANOVÁ, Lucie. *Výukové metody v pedagogice: tradiční a inovativní metody, transmisivní a konstruktivistické pojetí výuky, klasifikace výukových metod*. Praha: Grada, 2012. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4100-0.

PŘÍLOHY

Příloha 1



Příloha 2



Příloha 3



Potřebujeme:

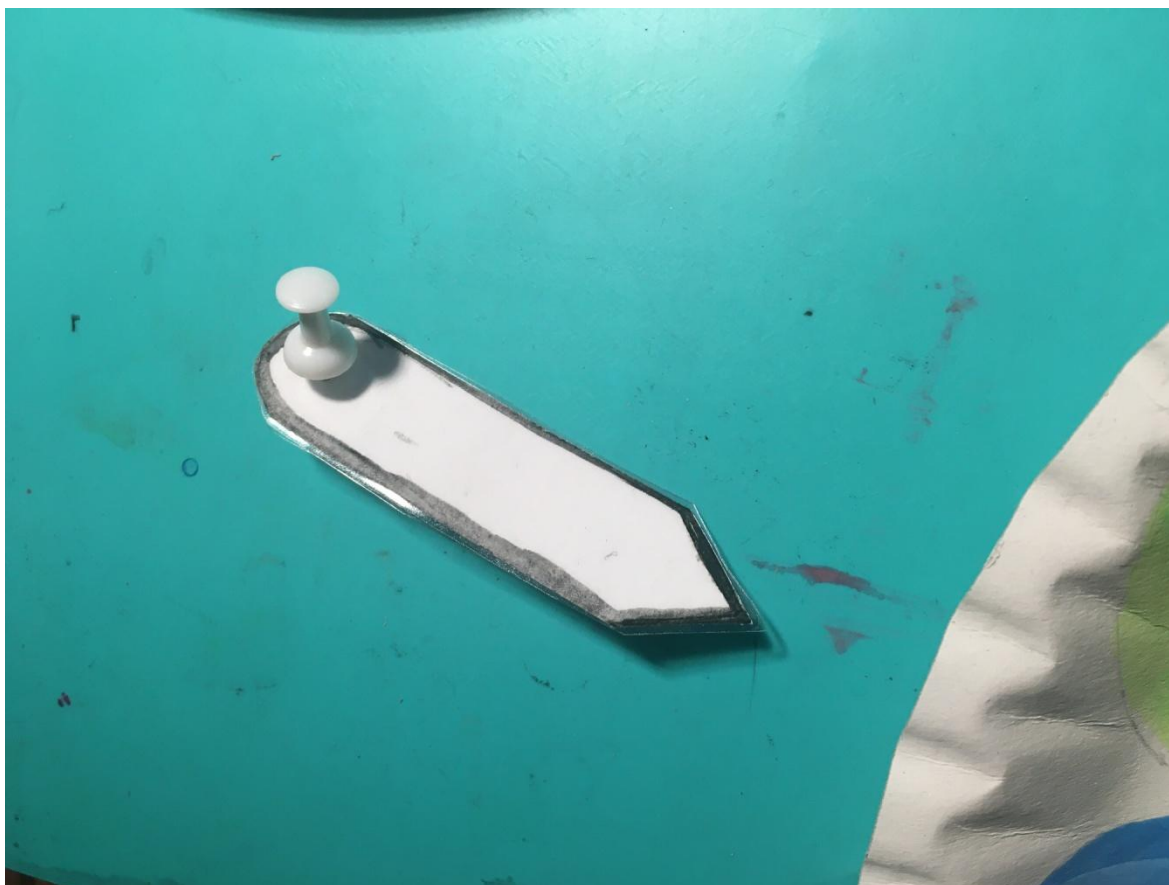
- Papírový talíř
- Laminovačku
- Barvy
- Špendlík
- Korek
- Štětce
- Vodu
- Tužka

Postup:

1. Nejprve si na papírový talířek předkreslíme, kde bychom barvičky chtěli mít.



2. Vytvoříme jednoduchou ručičku, kterou zalaminujeme a proděravíme špendlíkem.



3. Na talířek namalujeme barvičky.



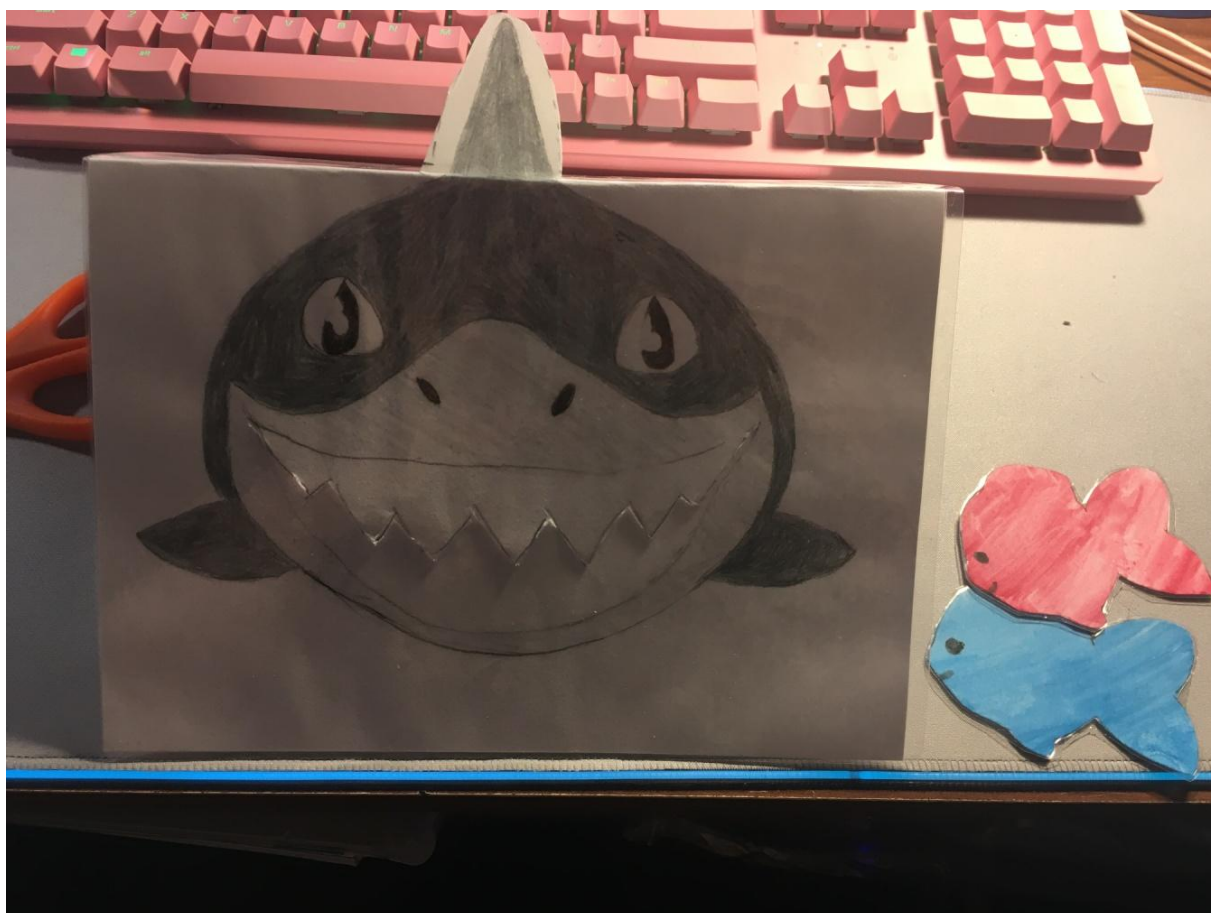
4. Proděravíme talířek špendlíkem se šípkou ve středu.



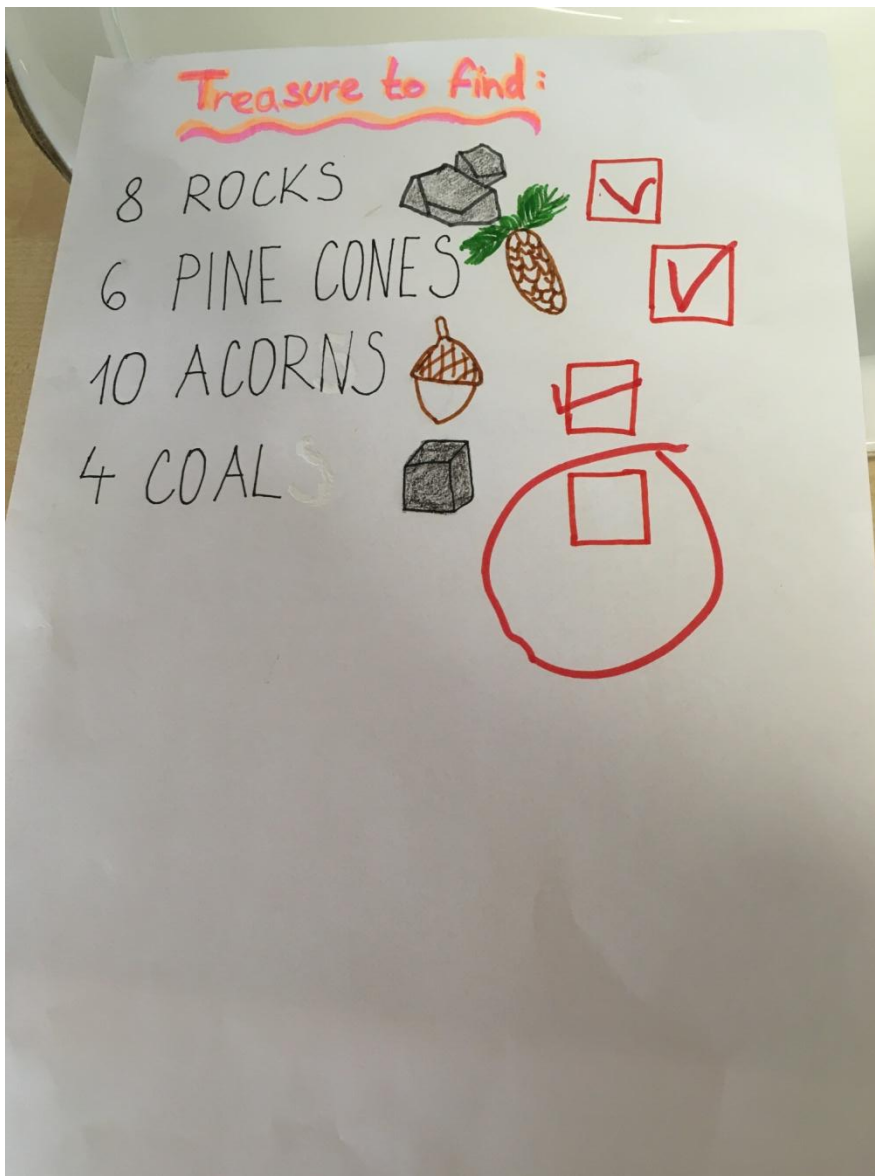
5. Zespodu přiděláme kousek korku, aby špendlík držel a nevykukoval.



Příloha 4



- Namalujeme si žraloka, kterému vystříhneme pusu.
- Děti do ní mohou vkládat vystřižené barevné rybičky.



Seznam příloh:

Příloha 1: Morning Greetings Choices

Příloha 2: Seřad' oblečení podle počasí

Příloha 3: Výroba papírových hodin

Příloha 4: Žralok a rybičky

Příloha 5: Seznam pokladu

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Klára Nováková
Katedra nebo ústav:	Ústav cizích jazyků
Vedoucí práce:	Mgr. Jana Kořínková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2020

Název závěrečné práce:	Učební materiály pro výuku angličtiny v mateřské škole
Název závěrečné práce v angličtině:	Materials for Teaching English in Kindergarten
Anotace závěrečné práce:	<p>Bakalářská práce se zabývá výukou anglického jazyka dětí předškolního věku. V první části podává teoretické poznatky o rozvoji dětského jazyka. Zaměřuje se na výhody a nevýhody výuky jazyka v brzkém věku, vhodný věk pro začátek druhého jazyka a metody, kterými efektivně vést děti k angličtině.</p> <p>Druhá část obsahuje portfolio učebních materiálů k výuce angličtiny v mateřské škole. Vychází z poznatků v první části práce.</p>
Klíčová slova:	dítě, metody, učitel, anglický jazyk, mateřská škola, komunikace
Přílohy vázané v práci:	Příloha 1: Morning Greetings Choices Příloha 2: Seřad' oblečení podle počasí Příloha 3: Výroba papírových hodin Příloha 4: Žralok a rybičky Příloha 5: Seznam pokladu
Rozsah práce:	70
Jazyk práce:	Český jazyk